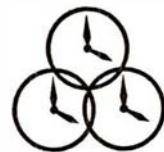

Jernbane-Bladet

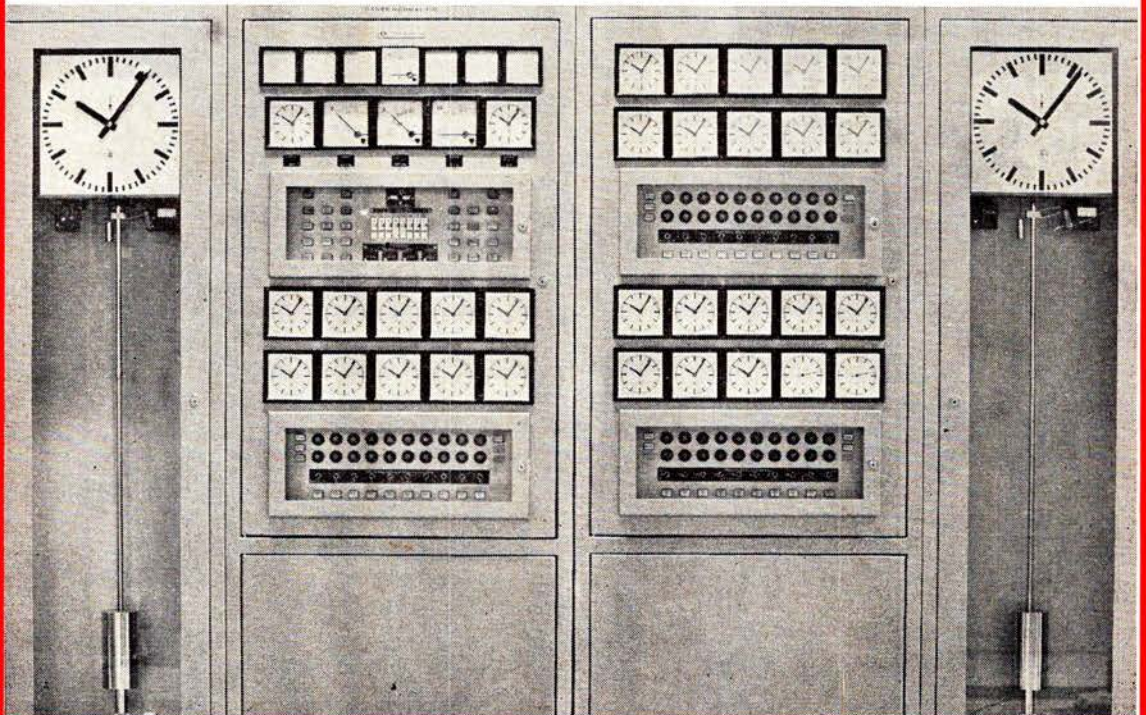
Det er tiden
der tæller...

Aktieselskabet

Dansk Normal-tid

VESTERGADE 10
1456 KØBENHAVN K.
TELF. 12 21 50

28. ÅRGANG

4

APRIL 1971

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Det store udvalg i
LEGETØJ og HOBBY – så

Sambo

Danmarksgade 35 – Fredericia

Telefon 92 13 17

Forhandler af »Märklin« og »Heljan« byggesæt

Vejen til bedre
og billigere service...

UNO-X service

ved Hans E. Pedersen

Egeskovvej 140 . Fredericia

Telefon 92 59 21

benzin – olie – vask – smøring
– autoudstyr – quick-service udføres

SOFT ICE CAFETERIA

ved Henry Gadegård

Vesterbrogade 31 . Fredericia

Telefon 92 26 63

Pølser – Hotdogs – Is – Sodavand
Æbleskiver samt kaffe med brød
og smørrebrød

Åbent fra kl. 8–23

Vi kører til

TEXACO SERVICE

v/ O. Horsbøll

Vejlevej – Fredericia – Tlf. 92 58 48

Benzin – Olie – Vask – Smøring samt

Autoudstyr Quick-service udføres

Åbent kl. 7–24 – Søndag kl. 8–22

LUCULLUS SMØRREBRØD

Vesterbrogade 24 - Fredericia

Lækkert smørrebrød

Selskabsmørrebrød – Anretninger

Vi bringer overalt – Tlf. 92 25 64

BELYSNINGS- OG INGENIØRFIRMA

ved N. E. Lauridsen

Belysningsafd.:

Prinsessegade . Telf. 92 02 36

Installationsafd.: Erritsø – tlf. 95 22 78

Det går hurtigere i Sparekassen

Den moderne sparekasse klarer Deres økonomi

SPAREKASSEN . Fredericia

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)92 46 30

Centret for moderne optik

TANDLÆGE

ARNE KRINGELUM

Danmarksgade 20, 1. sal . Fredericia

Telefon 92 62 60

Konsultation efter aftale

Vi kører til

Fredericia Slidbanefabrik A/S

v/ Herbert Zagler

Bjerggade 28 – Telefon 92 04 03

Alt i personvognsdæk

Spec.: Vi lægger gerne slidbane
på Deres egne dæk

SOL-ISBAR

v/ G. Hansen

Jyllandsgade 65, Fredericia, tlf. 922460

Stort udvalg i chokolade, konfekturer,

og gaveæsker. Vort speciale: Gammel-

daws vafler, soft-ice og dessert-is

PRANGERVEJENS

MÆLKEUDSALG

ved Poul Hansen

Prangervej 53 . Fredericia . Tlf. 92 02 85

1. kl.s mejeriprodukter – kolonialvarer
samt frisk brød og lækre kager

TV HUSET

Vasegården . Fredericia

Telefon 92 44 68

Stort udvalg i de førende mærker
indenfor

RADIO – TV – BÄNDOPTAGERE
samt HÄRDE HVIDEVÄRER

Damerne går til

Salon »MERCi«

Jyllandsgade 71 A – Fredericia

Alt indenfor moderne hårpleje

samt sidste nye frisurer

Telefon 92 03 41

RANDALSCENTRETS

SLAGTERFORRETNING

ved Ivan Nielsen

Devantiersvej . Fredericia

Telefon 92 54 77

1. kl.s kød

samt hjemmelavet pålæg og salater

Prøv vor fine medister

Det moderigtige udvalg i Kjoler og
buksedragter til alle aldre – så

KRAGS KJOLER

Vesterbrogade 46 – Fredericia

Telefon 92 12 53

Vær elegant og moderigtig klædt

i tøj fra ...

ØRNTOFT

Damekonfektion – Kjoler

Vendersgade, Fredericia. Tlf. 92 61 31

(Sparekassens bygning)

RESTBODEN

Købmagergade 51 . Sjællandsgade 21

Fredericia

Telefon 92 44 21

Et væld af billige stofrester

i alle kvaliteter

Vi fører

Burda og Simplicity snitmønstre

Blomsterdekorationer

til festbordet ...

SAN REMO

Danmarksgade 6 . Fredericia

Telefon 92 08 69

Blomster - keramik - kranse - kistepynt

Bestilte varer bringes søndag

Malerfirmaet

P. JENSEN & SØN

Norgesgade 14 – Fredericia. Tlf. 924626

Udfører arbejder for DSB

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement
18,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på girokonto 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

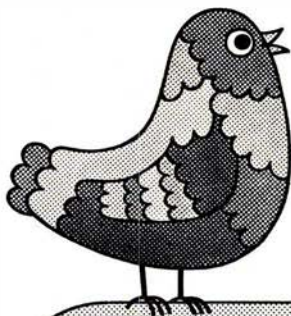
Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

APRIL 1971

Dette nummer indeholder

April causeri	93
I anledning af	94
Sagt og skrevet	94
Erindres det	94
Månedens foto	95
Vandringsmanden O. Boye	97
I få linier	98
Fra dagbogen	99
Teknisk nyt	100
Privatbanenyt	100
Roebaneloko og deres skæbne	101
Damholt-Hodsager Mergelbane	102
Fotohobby	109
Fra klubberne	109
Personalía	111
Dødsfald	111
Boghjørnet	113
April-journalen	114

Næste nummer: To baners 100 års jubilæum

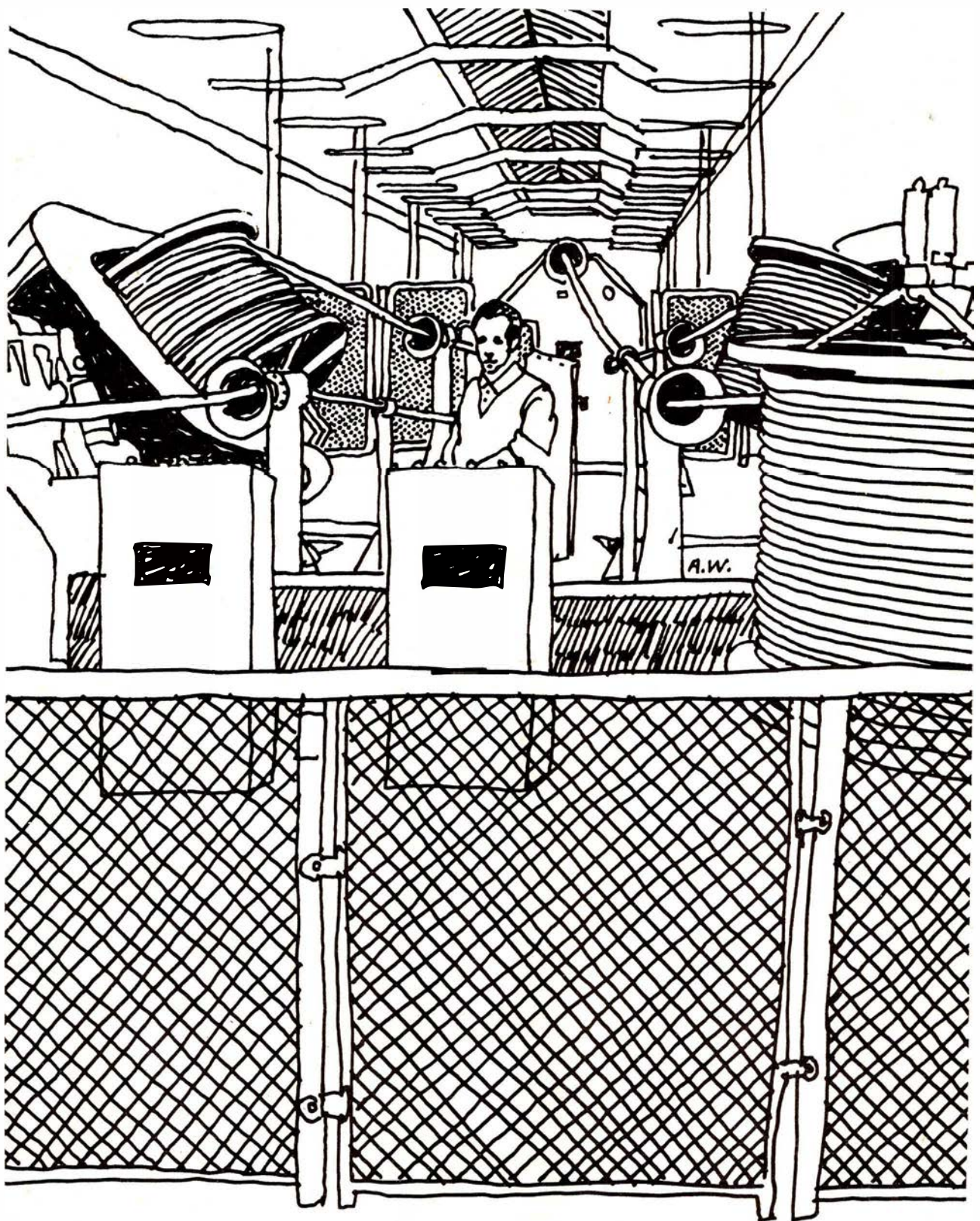
- bevingede ord fra Deres farvespecialist:

Mal glade Dyroton'er

Dyroton har mer' farvekraft i hvert strøg. De kan nå man vægge på en week-end - fløjlsmatte uden skjolder. Tørres på 20 minutter og er vaskbare. værktøjet skylles rent i vand. Kom ind og kig på farver - Dyroton har alle årets modifarver.

-dyp i Dyrops

NIKT

AKTIESELSKABET NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER · KØBENHAVN F

Foråret så sagte kommer

april causeri

EFTER DET sædvanlige mønster med et halvt års møder og forhandlinger organisationer og arbejdsgivere imellem, med sammenbrud af forhandlingerne, sagernes overgivelse til forligsmanden, blev resultatet også denne gang godkendelse af lønforliget med pæn majoritet ved de foretagne afstemninger, og dermed skulle lønspørgsmålet for tjenestemænd og arbejdere være i orden for de to første år. I modsætning til flere andre lande, kom vi også denne gang gennem forhandlingerne uden anvendelse af de for alle parter tabgivende strejker og lockouter. I modsætning til før, hvor tjenestemændenes løn blev fastsat efter forhandling med finansministeren, slutter tjenestemændenes lønforhandlinger med lønningsministeren samtidig med de private arbejderes forhandlinger. Dyrtidstillægget blev skruet tilbage til at starte med tallet 100. Stedstillægget, der efter lønningslovens vedtagelse fik en stærk kritik, blev der rettet lidt på, men efter manges mening ikke nær nok. De mange kommunesammenlægninger har mange steder skabt en ulighed i fastsættelsen af stedstillægget. For pensionisternes vedkommende blev der ikke fra nogen side

gjort noget som helst for at ændre ved det helt urimelige samordningsfradrag.

DER ER til stadighed et næsten utilgiveligt virvar og ubeslutsomhed i statens lovgivning om nye større statsinvesteringer. Alligevel opererer man med langtidsprognoser helt frem til 1985, trods det, at hele samfundsudviklingen har mere fart på end nogen forhen har kunnet forudse. Hvordan tiden løber fra langtrækkende love, ses nu i boligloven af 1965, hvis virkninger først udløber i 1973. I dette boligforlig forudså man, hvorledes huslejestigninger i den ældre boligmasse skulle billiggøre lejen i nybyggeriet. Resultatet i dag er at byggeomkostningerne i årenes løb er steget så stærkt, at kun få har indtægter til at kunne leje sig ind i nybyggeriet, hvor mange lejligheder er ubeboet. Alligevel blev der i 1970 påbegyndt ca. 45.000 nye boliger mod 54.000 i 1969.

DER SKER for tiden en meget fornuftig udflytning af nogle af statens virksomheder til provinsen. Naturligvis er det forstyrrende for en del af personalet, der skal følge med ved flytningen, men når der skrives, at det pågældende

personale rammes af udflytningen, lyder det som om at vedkommende personale rammes af pest, sygdom og af gruelige sorger. Hvad har statsbanernes personale dog ikke gennem årene været udsat for af den slags? Ikke mindst i øjeblikket med de mange stationsnedlægninger er flytningerne mere generende end normalt, hvor man før så hen til en lønningsmæssig fremgang.

I DAGENE op til påsken udsendte statsrevisionen alvorlige bemærkninger til flere af statsinstitutionernes regnskaber. Hårdest gik det ud over Danmarks Radio, hvor man tilsyneladende ikke er klar over, at DR er en statsinstitution og ikke et privat foretagende, der frit kan disponere over det indbetalte licensbeløb. Det var altså ikke uden grund, at finansudvalget udsatte den påtænkte licensforhøjelse fra april til juli kvartal i år. Landets skatteborgere burde sende statsrevisorerne en tak for det for hele landets økonomiske administration så nyttige præventive arbejde statsrevisionens personale præsterer.

-bro.

I anledning af . . .

NY KOMMERCIEL CHEF S. T. THOMASEN

Den 1. januar tiltrådte DSBs nye kommercielle chef, S. T. Thomassen, sin stilling nøjagtig 25 år efter, at han efter ansøgning fratrådte sin trafik-assistent-stilling ved DSB. I en tiltrædelsessamtale med Aarhus Stiftstidende hedder det bl. a.:

– Forlod De DSB for at dygtiggøre Dem på andre områder?

– Næh, og jeg har aldrig drømt om at komme tilbage. Jeg kommer fra en jernbanefamilie i Århus og var elev i Trustrup og senere Vordingborg, pudsig nok efterfulgt begge steder af trafikalelv P. Hjelt, som forstanderen i Vordingborg sagde til: Nu må De jo se, om De kan leve op til S. T. Thomassen, Hjelt. Det gik jo.

Under krigen sad jeg på togkontoret i 2. distrikt i Århus og kom ind i mange kredse. Vi talte meget om, hvad vi ville gøre, hvis vi overlevede krigen. Jeg havde kontakt med DDL. Det så jeg en fremtid i og søgte ind, skønt min familie var alt andet end henrykt. Men jeg var ungdommeligt utilfreds med DSBs underskud og så ingen tegn på salgsaktivitet osv., og da jeg fik nægtet orlov, skred jeg og blev luftfartsmand.

Det var nogle fine år, hvor vi ikke var ret mange og grafisk planlagde kommende rutenet. Året efter blev jeg fuldmægtig og tænkte meget på, at i DSB havde jeg kunnet regne med at blive overtrafikassistent som 45-årig.

Via DDL kom jeg med i den skandinaviske trafikkomité, der forberedte dannelsen af SAS. Jeg blev planlægningschef i Stockholm i 1948 og kom tilbage til København, da det store SAS blev til virkelighed, og i seks-syv år var jeg på farten verden rundt med store beføjelser og opbygningsopgaver.

Min fremtid lå lunt, men jeg ville ud af trafikbåsen og blev regionalchef i Mellemøsten. Det var gode år med en meget høj levestandard.

– Og Deres ungdommelige utilfredshed med underskud?

– Nuvel, underskud er der godt nok endnu, men det kan elimineres. Nu skal man ikke tro, at jeg kommer med revolutionstanker, for som DSB er bygget op skal alle beslutninger passere generaldirektøren, men naturligvis har jeg længe beskæftiget mig med DSB-pro-

blemer og ofret mange nætter på hjemmestrikkede analyser og faktisk er der noget at gøre. Det gælder selvfølgelig om at få folk godt op at køre og få en pladsbelægning så stor som mulig.

Men jeg tror nu, at der er meget mere at hente hjem over godstransportationiseringen, hvor vi med f. eks. knudepunkt-opbygningen skulle kunne nå frem til brevhastighed i godsforsendelsen og til attraktiv service fra gulv til gulv. Både passager- og godstransport, der hver tegner sig for cirka en tredjedel af DSB-indtægterne, kan sættes i vejret.

– Hvor kommer så den sidste tredjedel fra?

– Det er f. eks. biler på færger, rejsegods, post, forpagtninger, rejsebureauerne osv., og her ligger der store muligheder for indtægtsforøgelser. Vi mangler ikke muligheder.

– Tror De, at De kan få lov til at folde Dem ud?

– Hvorfor dog ikke? Netop den kommercielle afdeling arbejder meget frit, og selv om der måske nok hersker større stivhed i en etat med tjenestemænd, så møder man faktisk en moderne indstilling i dag. Og eventuelt kunne vi supplere med folk udefra til visse stillinger og lade the best man win.

– Er monoopolet en styrke for DSB?

– DSB har ikke monopol, i hvert fald ikke transportmonopol. Men en eneret belaster også i kraft af usunde forpligtelser. Jeg har den tanke, at hvis myndighederne vil have os til at køre, hvor det faktisk ikke kan svare sig, ja, så må det være efter regning og altså statens afgørelse. Man kender for øvrigt systemet fra rutebilerne, hvor visse ruter får tilskud. Men giv mig nu lidt tid. Lidt i dybden skal jeg gå, omend jeg ikke sværger blindt til kommissioner og omstændelige analyser. En rask beslutning kan undertiden være bedre. Når man så ofte i den offentlige forvaltning tyr til kommissioner og udvalg, er det for at dække sig ind overfor kritik.

Det vil sikkert være bedre i mange tilfælde at tage en hurtig beslutning, sådan som man må i erhvervslivet, og hvis så bare otte ud af ti er rigtige, er alt i orden.

SAGT OG SKREVET

Borgmesteren i Århus siger

I virkeligheden mishandler folketin- get statsbanerne, der ikke har nogen mulighed for at drive foretagendet for- retningsmæssigt.

Vi er beskedne i DSB

Hvad enten vi er økonomisk stærke eller svage, ville vi ikke have vanskelig- hed ved at få finansieret en så fornuf- tig investering, som en sådan tunnel ville være, hvis vi selv måtte gå ud på kapitalmarkedet. Men det er nu engang samfundet, der ejer os, og derfor må investeringen afvejes efter samfunds- økonomiske og ikke blot virksomheds- økonomiske hensyn. Her kommer tran- sittrafikens betydning ind i billedet. Transittrafik er eksport, og eksport gi- ver valuta, vel at mærke når transit- trafikken foregår pr. jernbane. Der får vi nemlig betaling, hvad man ikke gør, hvis transittrafikken foregår pr. lastbil. Schweiz og Østrig er helt klar over dette og investerer store midler i den- ne trafik, der giver meget store valuta- indtjeneringer. DSB tjener for tiden cirka 50 mill. kr. hjem i fremmed valuta om året.

Poul Hjelt.

ERINDRES DET . . .

For 75 år siden . . . april 1896

Den lokale folketingsmand for Hjør- ring beklagede sig i folketinget over at jernbanestationen i Hjørring stadig måtte nøjes med petroleumsbelysning.

For 50 år siden . . . april 1921

En ny type dampvogne til jernbane- drift er konstrueret af brødrene Stan- ley i USA. Hele den maskinelle indret- ning er anbragt foran i vognen og om- fatter en dampgenerator, udført som vandrørskedel med oliefyring, hjælpe- maskineri med to vandpumper, to olie- pumper, brændselspumpe, luftpumpe for trykluftbremse og dynamoer for elektrisk belysning. Selve dampmaski- nen er anbragt således, at den driver direkte på trækakslen på forreste bo- gie. Det er en dobbeltvirkende damp- maskine, der normalt yder 60 hk, men som er i stand til at yde 180 hk. Den af hovedmaskinen anvendte damp føres

fra maskinen op til vognens tag, hvor der er en kondensator, her fortættes dampen til fødevand og føres tilbage til kedlen. Spilddampen fra hjælpemaskinen anvendes til vognens opvarmning. – Hovedmaskinen arbejder med et kedeltryk fra 70–75 atm. Vognens hastighed er på vandret bane 100 km/t, og den kan medføre to påhængsvogne.

Darnpvognen vil derfor kunne gøre god fyldest på strækninger med svag trafik.

A/S Auto-gods-ekspeditionen, Århusgade 88, København, begynder nu kørsel med 14 ruter i alle retninger over Sjælland med stykgodstransporter. Selskabets takster hævdes at være 33% lavere end banernes. Fra København vil man dagligt bringe godset til alle større byer på Sjælland – lige til modtagerens dør.

Fra og med den 26. ds. nedsætter Sydfynske Jernbaner banernes godstakster med 20% af hensyn til den stadig stigende konkurrence fra lastbilerne.

Jernbane-Bladet

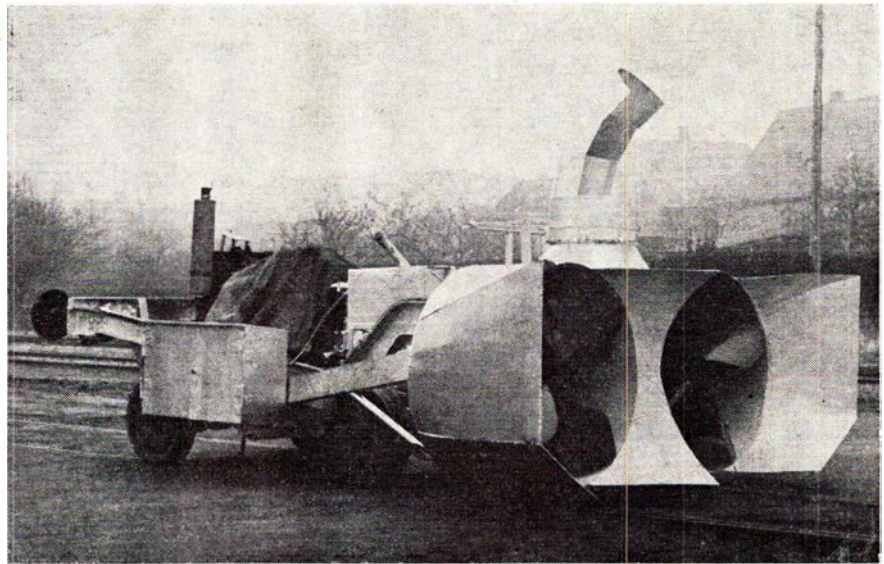
3. årgang . . . april 1946

Privatbanerne har hos Scandia bestilt 50 skinnibusser til indsættelse i person-togstrafikken.

Slangerupbanen fejrer 40 års jubilæum. Trafikminister Elgård udtaler sig i den anledning for banens elektrificering til Slangerup efter dens overtagelse af DSB.

Den 22. ds. meddeles at påsketrafikken har sat rekord med et stort antal rejsende. Fra København er med fjern-tog udrejst 150.000. I nærtrafikken er befordret ca. 600.000 rejsende, hvilket skyldtes det usædvanlige milde vejr.

Månedens foto

Varde Privatbaners roterende sneslynge. Foto: »tl«.

Vinteren 1969–70 var slem at komme igennem for de fleste danske privatbaner, bl. a. måtte man på VGJ og VNJ flere gange indstille driften på grund af fastkørte tog på strækningerne. Dette gav stof til eftertanke, og banernes ledelse bestemte sig til på enhver mulig måde at hindre fremtidige gentagelser.

En måde at undgå gentagelser på var at anskaffe en effektiv sneplov. Til dette formål indkøbtes hos DSB en Elo- (tidl. PB-) vogn, hvorpå man monterede snenæsen fra VNJs damploko nr. 9. Man har herved uden større udgifter fået en ganske effektiv sneplov.

En anden metode til at gardere sig på, var konstruktionen af noget indenfor dansk jernbanevæsen ganske ukendt, nemlig en roterende sneslynge, som man kender dem fra udlandet. Konstruktionen, der garanteret ikke kunne laves bedre af Storm P., er lavet lokalt på en udrangeret skinnibusbogiede og ser virkelig imponerende ud med sine stærke røde og gule farver.

Ingen af de to nyanskaffelser har endnu kunnet afprøves effektivt under de hårde og barske vilkår, man skal kunne anvende dem under, da vi i vinteren 1970–71 som bekendt ingen større trafikale vanskeligheder har haft med sne. Men der synes ikke for de to baner at være nogen grund til at frygte de kommende vintre, da de er effektivt rustede til at imødegå ethvert angreb. Men måske bliver det slet ikke aktuelt for VGJ, desværre.

STENVAD *kager*

— det store navn i SMÅ kager

-tl-

To oaser på Københavns Hovedbanegård

HOVEDBANEGÅRDENS RESTAURANTER

KØBENHAVN
Telefon (01) 14 12 32

Preben H. Madsen
RESTAURANT – BAR – BISTRO – KONDITORI
KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED
Hurtigt – nemt – billigt

Nyt fra hele verden

Kulturfilm

Musikfilm

Farcer

Tegnefilm

— vi har cinemascope

11 35 40

Fredericia

Cand. pharm.

P. Spangs Materialhandel

Vendersgade 25, Fredericia. Tlf. 920180
Deres MATAS materialist

Den rigtige slagter

AAGE LARSEN's EFTF.

v/ Knud Henriksen

Jyllandsgade 24 - Fredericia
telefon 92 01 91

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet
pålæg og salater

NB. Husk vore færdige middagsretter

Stedet for moderne hårpleje

FEMINA SALON

v/ Grethe Magnussen

Hjørnet af Huslodsvej og Ydunsvej
Fredericia - Telefon 92 28 92

1. kl.s individuel behandling udføres

Vi har den rigtige »gammeldaws«
Isvaffel

SUCCESS KONFEKTURE

v/ Ruth Mikkelsen

Danmarksgade 58 - Fredericia
Telefon 92 04 49

Stort udvalg i hjemmelavede choko-
lader fra Kathrine Andersens Eftf.,
Århus

Speciale:

Gaveæsker pakket efter Deres smag

Viktualieforretningen »PIKANT«

ved Tove Lund

Vesterbrogade 44 . Fredericia

Alt i hjemmelavet pålæg og delikatesser

Hver dag varm middagsret kr. 4,50

Smørrebrød, anretninger og
diner transportable

Telefon 92 11 88

Vi kører til

CHEVRON SERVICE

ved mekaniker Jørn Hermansen

Hjørnet af Treldevej/Ndr. Ringvej

Fredericia - Telefon 92 50 30

Benzin - olie - vask - smøring - auto-
tilbehør - Quick-service udføres

Erritsø

Lad mødet eller festen afholde i

Erritsø Forsamlingshus

v/ Frida og Aage Nielsen

Telefon 95 20 47

Nyrestaurerede lokaler

Såvel små som store selskaber modt.

Børkop

NEJ TAK TIL RUST -
JA TAK TIL RUFA ...

rufa

Specialværksted for
rustbeskyttelse

TREKANTENS
UNDERVOGNS
SERVICE

v/ E. TRØJBORG

Andkær pr. Børkop . Telf. (05) 82 07 31

Vejle

Ind til

ESSO SERVICENTER

v/ Brdr. Jespersen

Kolding Landevej 31, Vejle. Tlf. 82 08 51
Benzin, olie, vask, smøring samt auto-
udstyr. Autoreparationer udføres på
alle vognmærker med faglig garanti

v/ P. RYE PETERSEN

Dæmningen 43 - Vejle - Tlf. 82 11 27

UNDERLIENS individuelle håndlavede
GULDSMYKKER er ikke dyrere

GULDSMED

e. og s. underlien
guldsmedie . (05) 82 35 05
dæmningen 34 . 7100 vejle

(Håndværkerforeningens bygning)

HAVNENS TOBAKSHUS

v/ Finn Rasmussen

Havnegade 37 - Vejle - Telefon 82 40 96
Det store udvalg i cigarer, tobakker,
vine, spirituosa samt rygeartikler

Vejle

Vi kører til

JØRGENS AUTO-SERVICE

ved Jørgen Andersen

Dæmningen 12 - Vejle - telf. 82 01 50
1. kl.s autoreparationer udføres på
alle vognmærker med faglig garanti

FRUGTUDSALGET

v/ Eigil Henriksen

Fredericiagade 39, Vejle - tlf. 82 15 71
Alt i årstidens friske grøntsager, frugt
samt blomster og planter

Det store udvalg i

STEREOANLÆG - BÅNDOPTAGERE

PLADESPILLER - TRANSISTOR

- så ...

RADIOKÆLDEREN

Fredericiavej 1A . Vejle . Telf. 82 73 73

Vi demonstrerer gerne i hjemmet

BRUDEKJOLER OG SELSKABSTØJ

PANAYOTIS

Gormsgade 19 . Vejle

Telefon (05) 82 90 91

Vi ringer til ...

HENRIKs BUDCENTRAL

ved Kaj Nielsen

Telefon 82 00 82

Hurtig og reel betjening

Det førende udvalg i strikvarer til så-
vel børn som voksne - så gå til

STRIKKE-BODEN

Dæmningen - Vejle - tlf. 82 87 48
Eneforhandling af kvaliteter fra strikke-
riet i Brejninge. Stort udvalg i maskin-
garn på spole

Vær moderigtig klædt i kjoler fra

STRØG-MAGASINET

v/ Gerda Jessen

Vestergade 31 - Vejle - Telf. 82 39 61

Alle modeller leveres på bestilling
efter Deres mål fra dag til dag.

Vi handler hos

BACHs EFTF.

v/ Per Højland

Søndermarksvej 62 - Vejle - tlf. 820433

1. kl.s kolonial, konserver, vine, spiri-
tuosa og tobaksvarer samt årstidens
frugt og grønt - Spec.: Ekstrafin kaffe

Vandringsmanden O. Boye

Har nu en samling på 1000 personlig benyttede billetter

Den 2. januar 1971 var jeg som så ofte før ude at køre med tog i forbindelse med en vandre tur, så det er der ikke noget mærkeligt i. Det skulle da lige være det, at jeg nu har en samling på 1.000 togbilletter, som jeg selv har rejst på.

Jeg kunne sagtens have haft mange flere billetter, idet næsten alle mine billetter stammer fra tiden efter 1956, da billetterne blev frigivet, idet togpersonalet tidligere beholdt disse. Hvis jeg havde haft alle de billetter, jeg i tidens løb har rejst på, tror jeg, min samling i dag ville være på over 2.000 stk. Jeg kan f. eks. nævne, at AHTJ, som lå lige udenfor min dør, og som jeg kunne se og høre hver dag, og som jeg har rejst med masser af gange, har jeg desværre overhovedet ingen billetter fra. Senere har jeg erfaret, at man godt kunne få lov til at beholde billetterne, blot man bad om det, men det vidste jeg jo ikke, for så havde jeg naturligvis gjort det. Men det kan jo ikke nytte at græde over spildt mælk.

En af grundene til, at jeg rejser så meget med tog, er, at min store hobby er vandring, nemlig cykelture om sommeren og fodture om vinteren, og jeg kombinerer langt de fleste af mine ture med en eller to togrejser for hurtigt at komme ud og hjem, således at jeg kan starte en vandring eller en cykeltur langt borte fra min egen by.

Kan fortælle, at jeg pr. dato siden den 14. april 1925, altså i omtrent 46 år, har haft 1.376 cykelture på tilsammen 174.039 km og 542 fodture på tilsammen 17.729 km, alle ture fortaget her i landet. Navnlig på mine fodture har jeg haft umådelig megen gavn og glæde af banerne. På talrige af disse ture er jeg rejst ud eller hjem med toget eller også rejst med toget begge veje.

Kan blot nævne et enkelt eksempel på, hvor meget jeg benytter toget. Har ikke mindre end 37 gange taget med toget til den smukke by Skanderborg og startet en fodtur derfra, og det samme har jeg gjort i mindre stil fra omkring 100 stationer overalt i landet. Her er et lille udpluk af stationer: Allingåbro, Bagenkop, Ballerup, Brande, Daugård, Ebeltoft, Galten, Gjerrild, Glæsborg, Gramrode, Grønholt, Gråsten, Hammel, Hammershøj, Hillerød, Havndal, Hvalpsund, Hørby, Ikast, Juelsminde, Klampenborg, Kærende, Lyngeløve, Skjern, Skåningbro, Søbylund, Tjæreborg, Thyborøn, Ulstrup, Ørting og Ålborg.

De 1.000 billetter fordeles sig således:

- 736 papbilletter (Edmonson)
- 134 Almex
- 32 Bireka og Systemex
- 31 togbilletter, røde
- 27 blancobilletter, brune
- 21 togbilletter, brune m. v.
- 19 diverse billetter.

Mange billetter er nu historiske som følge af nedlæggelse af færgeruter og baner samt stationer og trinbrætter og kan ikke fås mere, f. eks. følgende færgeruter: Lillebælt (Fredericia-Strib), 3. kl., 25 øre, Masnedøoverfarten (Masnedø-Orehoved), 3. kl., 50 øre, Odde-sund S.-Odde-sund N., 3. kl., 50 øre, Fåborg-Mommark Færge, 6,60 kr., og Gedser-Grossenbrode Kai, dobbeltbillet, 27,90 kr. Jeg har følgende billetter vedrørende nedlagte statsbaner: Sønderborg-Mommark Færge, Fåborg-Nyborg og Løgstør-Viborg, og til følgende nedlagte DSB-stationer: Alling, Floes, Funder, Hampen, Hjortshøj, Hjöllund, Hvorupgård, Løgten, Ravnstrup, Rindsholm, Risskov, Skødstrup, Volkmølle, Østerbølle, Ålestrup, Ålsø og Års.

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

Landsretssagfører

Søndergade 10-12 - 8000 Århus C
Telefon (06) 13 01 00

ERIK DYNESEN ADVOKAT

Torvet 6 - 8500 Grenå
Telefon (06) 32 14 33

Advokat

HENRIK SCHOU

Møderet for Landsret
LRS. Victor Christensens Eftf.
Middelgade 3 - Randers - Tlf. 42 84 66

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigaretter - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Bøger og papirvarer

Film og kuglepenne

Til konfirmationerne

anbefales kioskerens store udvalg i telegrammer fra de førende kunstforlag

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

Aktieselskab

i Danmark

Alt i tandteknik

Reparationer - Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

damms
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

Ferie- og udflugtssteder

Til foreningsfester og møder anbefales ...

ÅRHUS KONGRESHUS

Amaliegade 21 . 13 54 88

RESTAURANT og SELGKABSLOKALER

Lad udflugten gå til ...

NIELS PETERS KRO

Solbjerg . Telefon (06) 92 70 12

Et 1. kl.s madsted

Nyt værtspar: I. og T. Kaspersen

Et sted der er værd at gæste

Seise Kro

v/ Aage Pedersen (ny vært)

Stovstrup pr. Fredericia (ved A 10)

Telefon (05) 95 40 82

Hyggelige omgivelser og et 1. kl.s køkken. Vi dækker op indtil 60 couv.

Vi spiser på

KAROLINE CAFETERIA

Vedelsgade 36 - Vejle - Tlf. 82 10 87

Dagens middag - A la carte retter samt lækkert smørbrød

NB. Husk selskabslokalerne til familiefester og møder

Skal De på Djursland, så

LØGTEN KRO

&

CAFETERIA VALHAL

Telefon (06) 99 11 13 og 99 12 26

Selskaber og firmaudflugter indtil 400 couv.

Vi mødes og hygger os på

RESTAURANT TEGLGÅRDEN

Struer - Telefon 85 11 57

Et 1. kl.s spisested

Nyrestaurerede lokaler

Slap a' i hyggelige og rolige omgivelser på ...

KALØ SLOTSKRO

Rønne - Tlf. (06) 37 16 70

Et 1. kl.s madsted

NB. Åbent hele året

Missionshotellet »ANSGAR«

Prinsensgade 14-16 - Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

Har bl. a. følgende papbillerter: Weekendbillerter, Rabatbillerter, Fællesklasse, 1., 2. og 3. kl., Udflugtsbillerter, Søndagsbillerter, Sovevognsbillerter, Liggepladsbillerter, Lyntogspladsbillerter, Kontrolbillerter, Aftensejlads på Århusbugten (1934, 1,50 kr.), Sovepladsbillet til Kalundborg, Cykelbillerter, Dobbeltbillerter med hvid streg, Hurtigtogsbillerter, såvel rødstribede som brune, Billigbillerter og DJK-billerter.

Fortids billetpriser

Af billige billetter kan nævnes: Spentrup-Vejlagervejen, 3. kl., 20 øre, Hellestrup-Klampenborg, 1934, 30 øre, Brand-Århus og retur, 1934, 45 øre, Århus Ø-Grenå og tilbage stemplingsdagen, 1930, 3. kl., 3,40 kr. og Kalundborg-Århus Havn, 1936, 8,00 kr.

Den dyreste billet, jeg har, er fra Århus H til Gmunden i Østrig på en af statsbanernes fortræffelige selskabsrejser, 637 kr., men heri er jo også inkluderet kost og logi m. m. i ti dage.

Af særlige billetter kan nævnes, Odder-Gunnestrup, 3. kl., med lb. nr. både foroven og forned, København-Helsingborg med »Sct. Ibb« og røde hurtigtogsbilletter f. eks. fra Juelsminde, Nr. Snede og Bred.

Nogle billetter sælges der ikke ret mange af, idet jeg f. eks. har billet nr. 1 (kasseapparat) fra Århus H til Halling og billet nr. 2 fra Århus H til Viby J.

Det er interessant at følge priserne på billetterne. Det kan nævnes, at turen Århus-Skanderborg i 1955 kostede 2,30 kr., og prisen er siden steget jævnt og støt til 2,80, 3,10, 3,40, 3,70, 4,40 og 4,90 i 1971.

Samlerglæde

Ligesom det er interessant for en frimærkesamler at sidde og kigge på sine mærker, således er det også uhyre interessant for en billetsamler at sidde og sysle med sine billetter, idet man derved med glæde og taknemlighed mindes mange dejlige rejser med tog, men der er desværre også lidt sorg med i foretagendet ved at mindes de mange baner og stationer, der i tidens løb er blevet nedlagt, og som jeg undertiden passerer på mine cykel- og vandreture.

Hvor mange penge, jeg har brugt til togrejser på de 1.000 billetter, ved jeg ikke, da det vanskeligt lader sig gøre op, idet en del af billetterne er forsynet med stemplet »forhøjet«, men adskillige tusinde kr. har jeg i alt fald brugt, og når man tager i betragtning, at jeg

på mange af mine rejser har min cykel med, har jeg også brugt adskillige hundrede kr. til rejsegods, så man har vist lov til at sige, at jeg er en god kunde ved banerne, og hvis alle ville bruge banerne lige så meget som jeg gør, tror jeg ikke, at en eneste bane var blevet nedlagt, og samtidig tror jeg, at banerne ville give millionoverskud, og mange ulykker på landevejene med død, invaliditet, sorg og fattigdom osv. ville kunne undgås.

Det er mit håb endnu i mange år at have helbred og lyst til at foretage mange togrejser og vandringer i skøn harmoni, så min billetsamling, der medens disse linier skrives, er nået op på 1.006, yderligere må forøges til gavn og glæde for såvel banerne som mig selv.

O. Bøye.

I FÅ LINIER

Andre tider? - Er det frygten for større arbejdsløshed, der skyldes, at DSB på en enkelt gangs annonce angående stillinger som portør modtog ca. 1.100 henvendelser.

Delegeretmøde. - Privatbanefunktionærernes Forbund holder delegeretmøde i Varde den 22. maj.

Flyvning. - Tjæreborg Sterling Airways tilbyder at flyve Tirstrup-Kastrup for kr. 98,00 tur/retur, dersom de kan få lov dertil.

Frichs. - Vi har tidligere nævnt at både Frichs og Scandia har optaget nye produktionsemner som følge af den mindre produktion af jernbanemateriel. - Frichs har oprettet en vinduesfabrik i Galten, hvor man i de senere måneder har modtaget ordre til 20-30 mill. kr.

Fredericia. - Personaleorganisationerne på Fredericia station har blandt medlemmerne indsamlet 4.130 kr., der blev givet til Hjerteforeningens lokalbestyrelse.

Giv tid. - Fjernelse af broresterne i Guldborgsund i Nykøbing Fl. er nu atter udbudt i licitation.

Hadsund sti. - Finansministeriet er ansøgt om en bevilling på 40.000 kr. til anlæg af en syv km lang cykel- og gangsti på den tidligere Hadsundbanes strækning fra Trudsholm ved Randers-Hadsund landevej til Amølle ved Mariager

Fjord. Mariager kommune har givet tilsagn om at yde et tilskud på 4.000 kr. årlig til vedligeholdelse af stien indtil marts 1974.

Hareskovbanen. – Jordarbejderne til andet spor på strækningen Skovbrynet-Farum vil nu blive påbegyndt. Der regnes med, at eldrift skal kunne påbegyndes i 1976.

Halsskov Perlen. – Fra 1. april er forpagtningen af Halsskov Perlen overdraget til inspektør ved SAS catering, hotel og restauration P. Kraunsø Zahle.

Hatting st. – Fra 23. maj nedsættes stationen til billetsalgssted. Postekspeditionen bliver med postadresse 8700 Horsens.

Hejmdal. – Færgen Hejmdal skal nu udelukkende sejle på Bøjden-Fynshav, og færgen er derefter hjemskreven til Fynshav fra 1. maj, og færgens besætning stationeres samme sted.

Hirtshals. – Den 17. juni indsætter Hirtshals-Kristianssand ruten nybygningen »Buenavista« på ruten.

Hjallese. – Det fynske trælastkompagni har flyttet sit hovedsæde fra Odense havn til Hjallese, hvor der er indrettet en hypermoderne tømmerplads. Der ventes at skulle ankomme ca. 2.000 jernbanevogne årligt til virksomhedens private sidespor samme sted.

Kunstågning. – Det tidlige forår bevirkede travlhed med udsendelse af kunstågning, der foranledigede at bl. a. Fredericia station afsendte ca. 100 vgl. gådning daglig i første halvdel af marts.

Ikke lige nu. – Formanden for Vejle amts tekniske udvalg mener at de tre projekter til 25 mill. kr. til omlægning af trafikken på Horsens banegård vil være løst om senest fire år.

Jernbane Museet. – Århus har nu også meldt sig som interesseret i at huse det kommende Jernbane Museum. Gdr Poul Hjelt har søgt kulturministeriet om hjælp til bygning af museet, dog uden at anføre noget beløb.

Masser af lyntog. – Fra 23. maj afgår der fra Hovedbanegården mellem kl. 7.05 og kl. 19.40 daglig 14 lyntog.

Nedlagte stationer. – Efter at folketinget med alle stemmer mod tre har vedtaget at bemyndige trafikministeren til at nedlægge en lang række sidebaner, forsvinder fra 23. maj følgende stationer og trinbrætter: Furesø, Tingsted, Geddesby, Render, Hatting, Tvingstrup, Hæstrup, Sønderkov, Velling, Hvide-Mose, Farup, Søbylund, Nørre-Kollund, Skibild, Hassing, Sejs og Thorsager.

Olympiaden 1972. – DSB tilbyder allerede nu rejser med særtog til Olympiaden i München 1972 til ca. 600 kr. for ni dage.

Scandia. – Fabrikken har modtaget den hidtil største samlede ordre på 276 vogne til et beløb på 57 mill. kr.

Slagelse. – Tjener Ove Andersen på Halsskov Perlen har overtaget banegårdsrestaurationsen på Slagelse station, efter at den tidligere forpagter er død. Den nye restauratør, der er 27 år, vil forsøge

København

C. STEINMETZ & SØN

Blikkenslageri – sanitet – skiffer
bygningsarbejde
Udfører arbejde for DSB
Lindegårdsvej 37 . Charlottenlund
Telefon Ordrup 704

at skabe et nyt og tidssvarende restaurationshold på banegården.

Sommersted. – Fra 1. marts blev stationen nedsat til trinbræt med sidespor. Foruden DSB-stationen havde byen i sin tid fire amtsbanegårde.

Storno. – Den svenske malmbane Kiruna-Luleå har bestilt radioudstyr fra Storno til banen for 6,5 mill. kr., der skal leveres i 1972.

Togtoiletter. – En række Køge Bugt kommuner havde lokalt forbudt, at togenes toiletter blev benyttet på strækningen København-Roskilde og omvendt. Indenrigsministeriet har ophævet disse forbud.

Ålborg. – Licitationen til den nye fodgængertunnel fra banegården til Kildeparken viste, at arbejdet vil koste ca. 2 mill. kr.

FRA DAGBOGEN

Vissenbjerg. – Den 26. februar kørte en mælkebil frontalt mod en DSB rutebil på

ANKER KASSEAPPARATER

ADS

ANKER DATA SYSTEM A/S
TOMSGÅRDSVEJ 15 · 2400 KØBENHAVN NV
TLF. (01) *103333

ANKER betyder fremragende teknik
og avancerede systemløsninger

ÅBENRÅ (046) 2 32 54 ÅLBORG (08) 12 26 77 ÅRHUS (06) 12 26 77 ODENSE (09) 12 26 77

Ferie- og udflugtssteder

ANLÆGSPAVILLONEN HOLSTEBRO

ved Inghard Jørgensen
Telf. (07) 42 07 09 . Privat 42 54 93
Selskaber – udflugter m.m. modtages
indtil 275 couverter. – Madkurv må
medbringes.

Musik hver fredag-lørdag fra kl. 20-1.30
Åbent hele året, og vi har moderniseret
– så her er hyggeligt

Restaurant WIENERWALD og

EVALDs BODEGA

Vestergade 87-89 . Silkeborg
Telf. (06) 82 01 19 . Kontor 82 72 70

Dansant torsdag, fredag og lørdag
fra kl. 21-3 – torsdag og fredag fri
entre for damer. – Fra 1. maj musik
alle dage undtagen søndag-mandag.

Indehaver: Inghard Jørgensen
Direktion: Evald Christensen

Vi mødes og hygger os på

RESTAURANT RUBI

Østerbrogade 69 – Nørresundby
Telefon 17 41 59

**1. kl.s spistested i moderne og venlige
omgivelser**

Vi spiser på

TOLEDO CAFETERIA

Spanien 11 – Århus – Tlf. 13 33 78
**God daglig middag samt lækkert
smørrebrød og kaffe m.m.**

Ny indeh.: Ruth og Ejvind Mouritzen

Man spiser godt på

BØRKOP KRO

Telefon ((05) 86 60 37

Vi dækker op indtil 50 couv.

Nyt værtspar: Esther og Th. Kring

Nordsjælland

RESTAURANT SUNDKROEN

og Banegårdsrestaurationsen
HELSINGØR
– med udsigt over Øresund

Toget holder lige ved siden af ...

PENSION »KILDEGAARD« Tisvildeleje

De er altid velkommen hos
Inger og Arne Larsen
Telefon (03) 30 71 53

bivejen Kelstrup-Søndersø ved Vissen-
bjerg. Der skete ingen skade på rute-
bilens chauffør eller passagerer. Der-
imod gik der næsten en time før man fik
mælkebilens chauffør ud af bilvraget.
Han havde pådraget sig åbent benbrud
og kvæstelser i ansigtet. Tæt snefog var
årsag til uheldet.

England. – Efter syv ugers forgæves
strejke for bedre lønvilkår måtte det bri-
tiske postpersonale den 5. marts afblæse
strejken, da der ikke var flere penge i
strejkekassen.

Østerport. – Den 7. marts var 15 unge
mennesker taget med tog fra Birkerød
uden at nogen af dem havde billet. Da de
ikke ville opgive navn og adresse til tog-
personalet, blev politiet anmodet om at
være på Østerport station når toget kom
dertil. Alle 15 samt tre langhårede, der
ellers ikke hørte til selskabet, blev taget
med til St. Kongensgade politistation.

Dragør. – Med 30 passagerer ombord gik
færgen »Drogden« den 11. marts ved
21-tiden på grund under udsejling fra
Dragør. Først efter 17 timers forløb fik
man færgen fri igen. Da den ingen skade
havde taget, sejlede den derefter videre
til Limhamn.

Sverige. – Den svenske jernbanestrejke
blev ved statsindgreb bragt til ophør
den 13. marts.

Birkerød. – Den 24. marts ved femtiden
stødte et eltog sammen med to gods-
vogne, der under rangering på Birkerød
station på grund af banens fald mod
Allerød var fortsat ud ad linien. Selv om
elektroføeren havde påbegyndt bremsning
var sammenstødet særdeles voldsomt.
Førerrummet knustes totalt, men føre-
ren havde forinden bragt sig i sikkerhed
ved at gå tilbage til passagerafdelingen.
En rejsende pådrog sig så alvorlig skade,
at han døde kort efter at være ind-
lagt på sygehuset.

Løve. – Føreren af en varebil dræbtes
den 31. marts, da han trods blinklys

kørte ind på overskæringen ved Vester-
Løve og blev påkørt af HTJ skinnebus-
sen.

TEKNISK NYT

Dansk radio til DSB

DSB har hos radiotelefonfirmaet In-
terphone i Roskilde bestilt et antal af
firmaets nyudviklede radiotelefonanlæg
for UHF-området, som er den første
europæiske lommestation med en ud-
gangseffekt på 1 watt på markedet.
Apparatet er for nylig blevet godkendt
af post- og telegrafvæsenet.

Radiostationer er en videreudvik-
ling af Interphones lommeradiostation
type IF 15. De nye stationer er forsynet
med seks kanaler og har større batteri-
kapacitet.

Når stationerne er indbygget i vogne,
oplades batterierne fra vognens batte-
rier, og stationens modtager er via en
ekstra forstærker koblet til en højttal-
er, således at udgangseffekten på højttal-
eren svarer til kravene for en mobil
station.

DSB har fået leveret de første station-
er af den nye type og har foreløbigt
taget dem i brug på stationen i Ros-
kilde.

Ved konstruktionen af den nye sta-
tion har man taget hul på den frem-
tidige teknik, idet der er indbygget et
mikroelektronisk modul, som er udfor-
met i tykfilmsteknologi og forsynet
med bølgeledere i form af mikrostrips.

Endvidere er stationen forsynet med
en 25 MHz mellemfrekvens for bedre
undertrykkelse af nabostationer og
andre uønskede signaler. Den bedre
selektivitet skal tilskrives et specielt
fremstillet mikrominiature kvartfilter,
som i forhold til de sædvanlige 10,7
MHz mellemfrekvensfilter giver en til-
svarende større afstand til spejlet.

PRIVATBANENY

Privatbanernes pensionsforpligtelser

Folketinget har enstemmigt vedtaget,
at staten fremtidig dækker privatbaner-
nes pensionsforpligtelser.

Banegaardsrestauranten

J. F. Kennedysplads . Ålborg - TLF. 12 95 48

Et godt madsted ...

Ny indehaver: J. Vilttoft-Hansen

Hornbækbanen

Banen havde i regnskabsåret 1969-70 et underskud på kr. 1.224.710 mod kr. 1.074.986 året før. Indtægten af personbefordringen var steget med 11,2%.

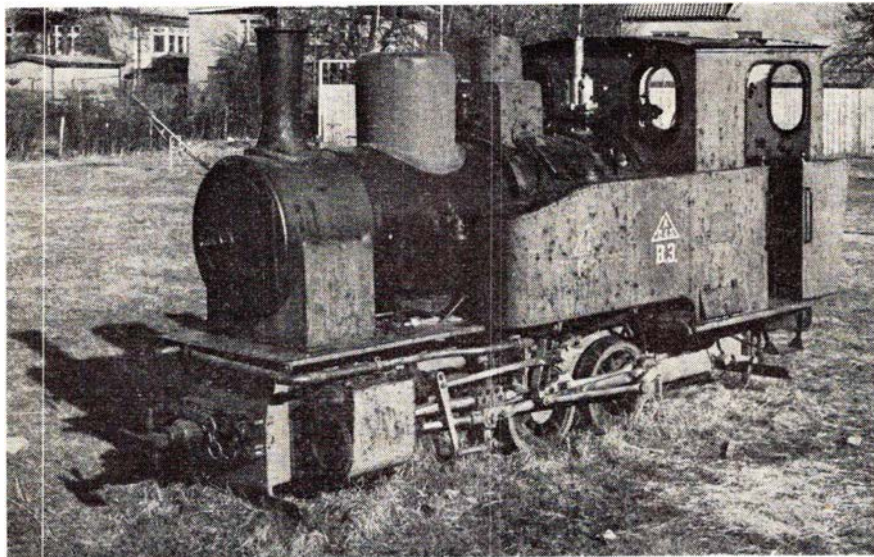
Roebaneloko og deres skæbne

Efter roekampagnerne 1965 og 1967 lukkede De danske Sukkerfabrikker de sidste af deres smalsporede banestræk-

ninger, henhørende under fabrikkerne i Saksøbing, henholdsvis Nakskov. De sidste strækninger, der befarede af smalsporede damploko, sporvidde 700 mm, var dem, der udgik fra fabrikken i Saksøbing, og efter disse baners nedlæggelse ophørte således al dampdrift.

Det betød dog heldigvis ikke, at disse pragtfulde dampmaskiner ophuggedes. Af de ved lukningen eksisterende ti loko blev kun de fem ophugget, resten eksisterer endnu i mere eller mindre velbevaret tilstand, idet deres senere skæbne blev følgende:

- DdS B 2 0C1T Orenstein & Koppel
11420/1927
Solgt til DJK, Maribo
- DdS B 3 0C0T Orenstein & Koppel
9350/1920
Legeplads, Saksøbing
- DdS B 4 0D0T Orenstein & Koppel
5844/1912
Lolland-Falsters Stiftsmuseum. Til DJKs rådighed.
Maribo

DdS B 3 på en legeplads i Saksøbing, 1971. Foto: »tl«.

DSB benytter **Det Danske Rengøringselskab as** overalt i landet til rengøring og vedligeholdelse af vagoner, stationer, administrative områder m. m.

Det Danske Rengøringselskab as

Svanegården

Hovedkontor: Kollegievej 6 . 2920 Charlottenlund

Afdelinger overalt i landet, der udarbejder tilbud uden forbindende.

DdS Da 7 0D0T Henschel
18449/1921
Teknisk Museum, Helsingør
DdS 5 0D0T Henschel
12321/1913
Solgt til DJK, Maribo
Overført til Sakskøbing fra
Nakskov før lukningen.
Derudover eksisterer fra andre su-
kerfabrikker yderligere damploko, idet

Nakskov Sukkerfabrik i 1965 solgte
DdS 2 (Henschel 10842/1911, 0C0T) til
Ålholm Automobilmuseum, hvor det nu
gør tjeneste i ombygget skikkelse som
veteranloko.
1961 solgtes Højbygård Sukkerfabriks
B 3 (Krauss 6801/1913, 0C1T) privat,
men dette loko er i 1970 købt af Ålholm
Automobilmuseum til brug på veteran-
banen.

Ved nedlæggelsen af roebanerne om-
kring Assens Sukkerfabrik i 1960-61
blev denne fabriks nr. 3 (Henschel
9997/1910, 0D0T) sat i stand og opstillet
i en park i Assens.
Af de mange skønne damploko, der i
tidens løb har kørt på landets største
privatbaneselskabers strækninger, eksis-
terer således ikke mindre end otte
stykker endnu i dag. -tl-

Damholt-Hodsager mergelbane

Er det nu en mergelbanefodtur igen?
Sådan spørger De måske, og svaret
skal straks være nej. De svære sko,
dem med gummisålerne, er sat i bun-
den af skabet, og der bliver de stående
til næste år. Nej, det er noget helt an-
det, men derom senere.

Indledningsvis følgende citat fra en
lille rejsefører, 1904, E. Levisons forlag,
hefte XIII, »Hvad man ser fra toget
Holstebro-Herning-Viborg-Ålestrup»:
Side 15:

»Et lille stykke fra Sunds kører man
over Damholt-Hodsager mergelbane,
der er 2½ mil lang, er den første i sin
slags, og har gjort megen gavn i de
egne, den gennemløber; der udgår fra
et større mergelleje ved Damholt, der
hører til Bording bakkeø. Vognene fø-
res frem ved hestekraft, og der bringes
årligt omtrent 56.000 kubikfod mergel
ud på hedejorden; den blev under He-
deselskabets ledelse anlagt 1877-78 af
et interessentskab, som købte gården
Damholt. Banen kostede omtrent kr.
117.000, hvoraf 100.000 ydedes af staten
som rentefrit lån.«

Det var dengang en mergelbane var
en seværdighed. Samme rejsefører an-
no 1969 ville vel skrive: »Rejser De en
sjælden gang fra Herning til Viborg, så
ser De i venstre side i køreretningen
på lange strækninger bilernes glidende
strøm på den parallelt løbende amts-
vej.« Andre tider – andre billeder! Ud-
vikling, ja, det kan man vel også kalde
det.

Mergelbanens historie

Kort fortalt og set i relation til det
fællesstof, der i forbindelse med Grind-
sted-Grene allerede er kendt.

Åbnet i 1879. Længde 2½ mil og 700
alen. Udgift 123.400 kr., hvoraf de
102.400 var på finansloven 1878-79, ren-
tefrit, afdrages over 25 år. De sidste
21.000 kr. var fordelt på 420 aktier à
50 kr. Også her ideelle stigningsforhold,
idet stigning mod grav var 1:600.

Planumsbredde 9 fod, sporvidde 3
fod, stålskiner 10¹/₅ pund pr. yard, an-
bragt på halvrunde egetræs langsveller,
der atter var forbundne med runde ege-
tværsveller.

Hestegangen gik mellem skinnerne.
Der anvendtes en eller to heste pr.
træk, hvis to altså foran hinanden. Ba-
nen udstyret med 18 lossepladser, hver-
anden med vigespor, mens alle havde
flyttelige læssespor. I alt 12 vogne à
48 kubikfod mergel (4.000 kg). Tara
600 kg. En hest kunne let trække tre
fuldtlæssede vogne.

Herudover følgende oplysninger, ho-
vedsagelig fra Hedeselskabets Tids-
skrift:

Vognene – egeunderstel med fyrre-
træskasse – var leveret af Frichs.

Driften var bortforpagtet til en en-
treprenør, hvis heste regnedes at kunne
trække hver tre vogne – i vægt ni gan-
ge, hvad to heste trækker på landevej.

I 1881 meddeles, at driften allerede
blev påbegyndt i juni 1879. Ligeledes,
at vognene ofte var ude af drift, for at
få nye smedjernshjulringe, der hurtigt
blev slidt mod stålskiner. 1880 an-
skaffedes stålringe til 12 vogne og i
1881 til seks vogne. Der haves altså nu
18 vogne. Samtidig begynder omspig-
ring af skinnerne, der forskubber sig i
kørselsretningen.

Tre af vognene var forsynet med
bremser og ingen af vognene var til at
tippe. 1883 blev der gjort forsøg med at

forbinde skinnerne med lasker (de lå
jo på langsveller). Endvidere blev losse-
plads nr. 18 i 1883 forlagt 700 alen (der-
for 2½ mil + 700 alen!) 1894 meddelte
H, at man nu gik fra langsveller til
tværsveller.

Men det var årsagen til, at vi atter
skal beskæftige os med en mergelbane.
– Årsagen er i dette tilfælde den, at
mergelselskabets forhandlingsprotokol
pludselig bød sig til låns. Ganske vist
kun for tiden efter 5. september 1890,
idet den forudgående oplystes at være
forlist. Nå, der er et spænd år tilbage til
1890, og tekstlæsningen volder i den
første ende noget besvær, hvilket be-
svær forventelig vil være større 1879-90.

Af denne forhandlingsprotokol er så
søgt draget essensen, idet der er sigtet
efter – i en så kort form som forsvar-
ligt – at søge de kendsgerninger ud,
der – formet som et helhedsbillede –
kan give en nogenlunde dækkende be-
skrivelse af banen og dens virke. Det
er altså en vandring alene i tid, og ikke
som vanligt i tid og rum.

Til bedre forståelse af stakkatoform-
en skal nævnes, at der, når den på-
gældende oplysning stammer fra andre
kilder end omhandlede protokol, er an-
ført kilde.

Endvidere er det, for at sætte vester-
egnens mulighed for mergelforsyning
fra Over Feldborg i det rette lys, nød-
vendigt at sige følgende om dette mer-
gelleje:

Hedeselskabets spor IV blev i 1908
overført til Over Feldborg, omkring
1912-13 suppleret med Hedeselskabets
spor V. Spor IV bestod af 18.000 alen
spor og 60 tipvogne.

Der blev merglet i to omgange, nemlig 33% første gang og resten næste omgang. Spornettet blev udlagt to gange. Største kørelængde var 12 km, samlet sporlængde 120 km.

Trækraft tre stk. petroleumsmotorloko fra Frederikshavn Maskinstøberi, dog senere, da der viste sig at være mange børnesygdomme, to små 10 hk damploko.

Efter dette oplæg klar til start.

Forhandlingsprotokollen

24.3.1891

Arbejdet med bygning af tre nye vognafanger bortliciteres (29 kr.). Endvidere istandsættes tre vogne.

8.5.1891

Tre nye mergelvogne anskaffes, hvis disse er færdige til 1.6.1891 (Frichs kunne levere undervogne senest 25.5.1891).

22.1.1892

Nye sveller blev transporteret fra Ikast for 2,50 kr. pr. 1000 pund. Bestilt 550 nye sveller i Horsens samt 4.000 spiger à 23 kr. pr. 1.000.

29.9.1892

På losseplads nr. 11 er tre vognladninger mergel forsvundet. Tre erstatningsvognladninger blev leveret.

29.4.1893

Anke fra forskellig side over, at mergelkørsel foregik alt for langsomt. Anken berettiget!

22.12.1893

For 19 kr. pr. 1.000 købtes 5.000 skinesøm.

9.2.1894

Særligt møde i anledning af salg af Jens P. Niensens sted i Søbjerg, idet banen har et skiftespor der.

3.4.1894

500 nye sveller indkøbtes.

9.5.1894

En rørledning under banen ved Røjenkjær for simpel. Må fornyes.

14.9.1894

Dele (vogndele og hjul) til en vogn indkøbes.

21.12.1894

Søger anskaffet 4.000 brugte spiger fra Thy.

2.4.1895

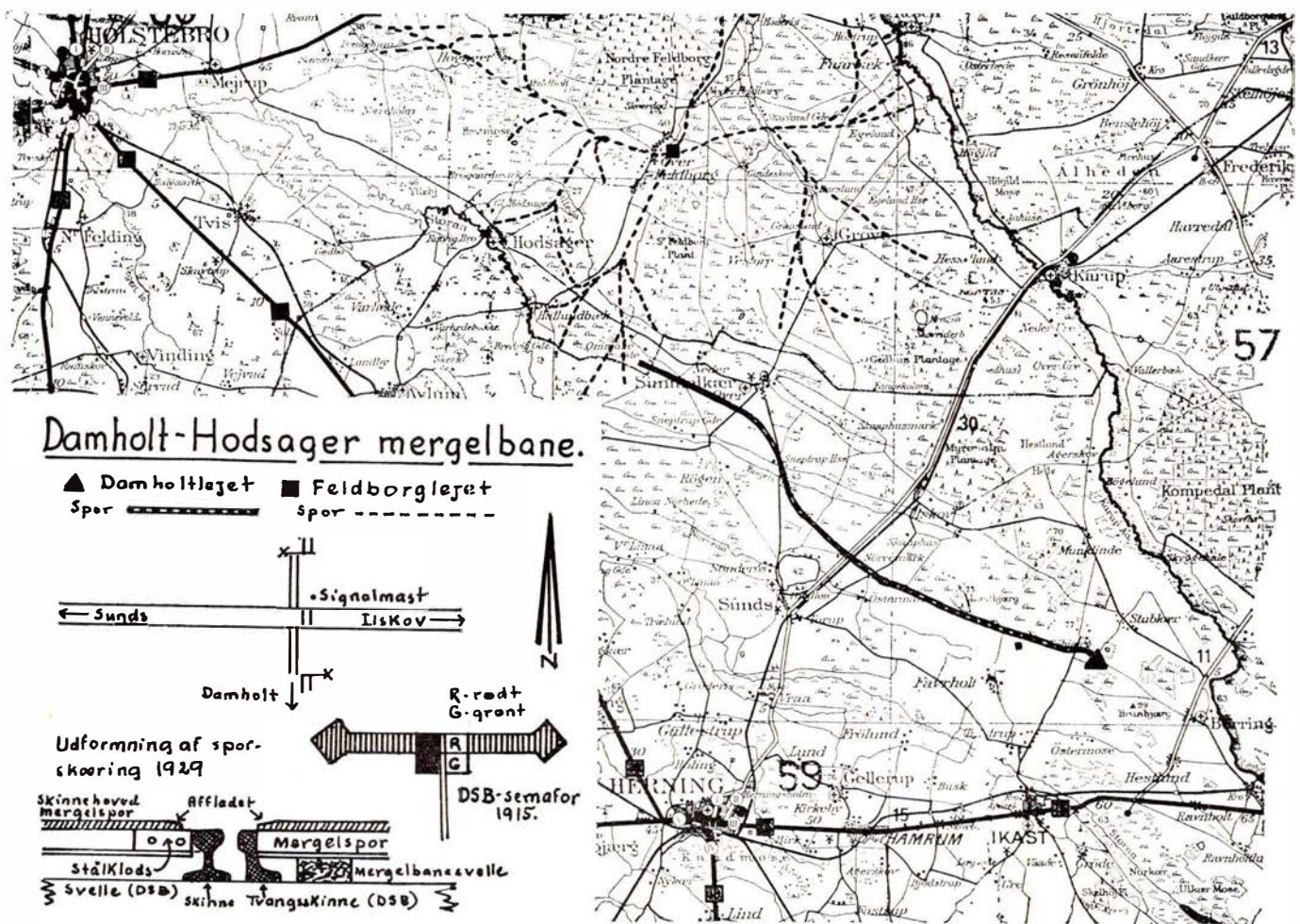
2.000 spiger købes for 40 kr.

4.10.1895

For 50 øre pr. stk. købes 200 kasse-rede sveller hos DSB.

25.11.1895

Beslag sættes på en svingkran.

Århus

Vi mødes i

E-B-M

og **BUKSEKÆLDEREN**

Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

Vi handler i ...

MEJERIUDSALGET

ved L. Sørensen

Stadion Allé 33 . Århus . Tlf. 12 76 54

1. kl.s kolonial, mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager, øl og sodavand

Skader i lakken

Original autolak på spraybeholder

EGON DALSGAARD

Gerner Blachs eftf.

Aboulevarden 55 - Århus - Tlf. 12 89 54

Vi har også farven til Deres vogn

Vi handler i ...

» **E K K O** «

Vin- og Tobaksforretning

ved M. Christensen og G. Laursen

Tamperdalsvej 1 . Århus . Tlf. 16 44 46

Stort udvalg i tobakker - cigarer - piber
Vine og spirituosa - Ekstrafin kaffe

Forkort rejsen

med en lommeroman fra

BRUUNSBRO KIOSKEN

ved Poul V. Christensen

Bruunsbro 7 . Århus . Tlf. 12 13 22

Dag- og ugeblade samt modejournaler

Aut. tipsforhandler og V 5

Tandlæge

E. GIØRTZ-CARLSEN

Vestervang 1 nr. 39 - Århus

Telefon 13 32 44

Konsultation efter aftale

SERVICENTER

ved B. C. Larsen

ved »la Tour« - Randersvej 139 - Århus

Telefon 16 31 01

Benzin - Olieskift - Smøring - Vask
samt stort udvalg i autoudstyr

TAGE HVIDS EFTF.

Rosenvangs Allé 47 . Århus

Telefon 14 01 79

1. kl.s kolonial - konserves - dybfrost

samt vine og spirituosa

Prøv vor ekstrafine kaffe

Følg »Gulfstrømmen« til

GULF SERVICE

v/ Bent Hansen

Ingerslevs Plads, Århus, tlf. 13 04 74

Benzin - Olie - Vask - Smøring

**Spec.: Undervognsbehandling samt alt
mekanisk arbejde**

Købmand A. MØLLER

Flodgaard's eftf.

Marstrandsgade 1 . Århus . Tlf. 12 14 79

1. kl.s kolonial - mejeriprodukter

vine - spirituosa samt årstidens

frugt og grønt - Prøv vor fine kaffe

scan-el

Aboulevarden 43 . Århus . Tlf. 12 23 62

Alt i moderne el-udstyr som:

SHAVERE . HØJFJELDSSOLE .

EL-CURLERE . TØRREHJELME .

VARMETÆPPER . MASSAGEPUDER

KØKKENMASKINER . STRYGEJERN .

EL-URE

Service på shavere

Gå til fagmanden

Brammersgades Træskohandel

v/ John Sørensen

Brammersgade 2 - Århus - Tlf. 12 41 93

Træsko - Træskostøvler - Hjemme-

fodtøj i stort udvalg fra eget værksted

AARHUS CROM TEKNIK

ved Leon Sørensen

Rosenkrantzgade 1 . Telefon 12 69 30

Slibning - Fornikling - Forkromning

For den »kræsne gane«

Graven 14

Den nye GRILL-BAR og CAFETERIA

midt i det gamle Århus. Tlf. 12 22 46

Grill-kyllinger, hot dogs, bøf-sandwich,

forårsruller, frikadeller, fiskefilet

pommes frites samt kaffe, sodavand,

juice. **Åben fra 11 til 1 nat.**

Ved køb for kr. 15,- og derover bringer

vi gerne mod gebyr kr. 2,-.

Se bedre ud med

Bavnehøj briller

Tordenskjoldsgade 6, Århus. Tlf. 167728

De nyeste modeller i brillestel fra fø-

rende brillehuse

Vi er leverandør til alle sygekasser

Stedet for moderne hårpleje

SALON LO-KI

v/ Annette Pedersen

Montanegade 43 - Århus - Tlf. 12 59 80

1. kl.s individuel behandling udføres

»Vor bager«

H. C.s BAGERI

Rosenkrantzgade 19, Århus. Tlf. 137301

Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Kør ind og se BRILLER i moderne
design

IBURIS OPTIK

Telefon 13 70 10

P-Hus centret - gå-gaden ved Salling

INTER-DYNA A/S

Ingeniør- og Handelsfirma

Silkeborgvej 188 - Århus - Tlf. 15 92 11

Vort speciale: Musik anlæg - skoleradio

anlæg og plejehjemsanlæg, intern kom-

munikation - el. ur- og signalanlæg

NB. Vi yder service på bestående

»Kirk-anlæg«

»Køb kun det bedste, det gør vi«

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Kai G. Stahlhut

Ingerslevs Boulevard 19 - Århus

Telefon 12 46 18

Alt i kød, flæsk samt hjemmelavet

PÅLÆG og SALATER

TOBAKSFORRETNINGEN

v/ N. Wenstrup

Skovvejen 48 - Århus - Tlf. 13 22 13

Alt i tobak - vine - spirituosa

Stort udvalg i rygeartikler

28.3.1896

3.000 spiger købes.

29.5.1896

Forslag om at kørselsentreprenøren får ret til gruskørsel fra grusgrav i Linnebjerg til vejene i Sunds og Simmelkær.

Nogle vogne opslidt i bunden. Reparerer lokalt.

31.8.1896

Vedtoges anskaffe 1.000 egesveller samt 2.000 spiger og 500 underlagsplader. Endvidere to nye troljer til kranen, idet de gamle er gået itu.

31.10.1896

Vedtoges anskaffe 1.000 3½ tomme spiger og 250 underlagsplader.

15.1.1897

Vedtoges at anskaffe 2.000 spiger til egesveller samt 1.000 til fyrresveller. Hertil 500 brugte fyrresveller hos DSB.

12.3.1897

Vedtoges at anskaffe 1.000 3½ tomme spiger samt 1.000 egesveller.

6.5.1897

Ny grav åbnes.

16.6.1897

Nogle vognhjul trænger til afdrejning. Tilbud indhentes i Herning:

27.7.1897

Banearbejderne på den nedre del af banen får tilhold om at holde banen i forsvarlig stand, idet der ellers vil blive antaget nye folk.

»Præsentationskørsel« med en vognladning mergel til diverse lossepladser, hvor den blev solgt for højeste bud.

17.12.1897

Der kan om nødvendigt hos H lånes nogle tipvogne mod at betale fragt og pålæsning samt aflæsning. Endvidere skulle betales 15 øre pr. kubikfavn transporteret jord og betales for den vognene påførte overlæsning. Tilbuddet blev ikke benyttet.

25.4.1898

Kørtvarig læssestrejke. Kunne ingen penge få!

5.5.1898

Akkordaftale om en betaling af 48 øre pr. læs mergel.

27.8.1898

2.000 spiger og 500 underlagsplader bestilles.

25.10.1898

Fire troljer mergel bortkommet på losseplads nr. 8. Blev erstattet.

22.3.1899

Pris for udgravning, læsning og transport fastsættes som følger: Plads nr. 3 for 6 kubikalen 84 øre, plads nr. 4 90 øre, nr. 5 90 øre, nr. 6 også 90 øre, nr. 7 102 øre, nr. 8 102 øre, nr. 9, 10 og 11 hver 108 øre, nr. 12 114 øre, nr. 13 120 øre, nr. 14 132 øre, nr. 15 144 øre, nr. 16 150 øre, nr. 17 162 øre og endelig nr. 18 174 øre.

12.6.1899

Bestilles 2.000 stk. 3½ tomme spiger samt 500 underlagsplader.

17.1899

Ny mergelgrav i brug ved Søbjerg kirkevej.

29.8.1899

Vognremisens søndre tagdel spåntækkes. Lyngtaget på nordsiden repareres.

29.3.1900

Arbejder hen til, at der, hvor Viborg-Herning banen kommer til at skære, vil blive etableret holdeplads med skiftespor.

1.5.1900

En del af vognene sendes til Herning for at drejes af, øvrige nødvendige reparationer foretages på stedet.

Indkøbt 250 DSB-sveller til brug i grav. Endvidere er bestilt 200 stk. underlagsplader og 1.000 spiger.

19.5.1900

Der bestilles hos Collstrop 500 sveller samt i Herning 400 stk. 4,5" og 100 stk. 5,6", hvoraf de 200 stk. 4,5" og de 50 stk. 5,6" er til Røjenkjær nr. 12b, og 200 hhv. 50 til banen ved nr. 8.

16.6.1900

Bestilles 250 underlagsplader samt vedtages at lade lokal smed se på nogle af vognene, som går dårligt.

6.4.1901

Ved entreprenørskifte skal erstattes 77 sidebrædder à 15 øre pr. alen = 40,35 kr.

17.8.1901

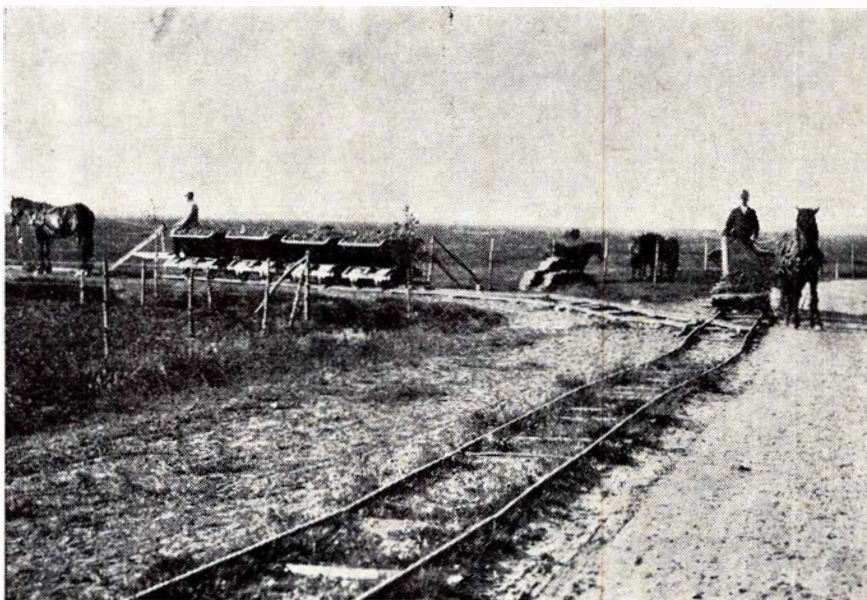
200 stk. 2 alen lange imprægnerede sveller købt hos Collstrop à 1,24 kr. pr. stk.

25.8.1902

Bording sogneråd erklærer sig villig til at istandsætte broen over vejen fra Søbjerg efter Stubkjær og Moselund.

8.4.1903

Det blev vedtaget at føre banen fra svinget ved Søren Chr. Møller Sørensens ejendom i Søbjerg i lige retning ind i det indkøbte mergelleje.

Grindsted-Grene mergelbane ca. år 1900.

Århus og omegn

Glarmester E. Christensens Eftf.
ved Egon Petersen
Klostergade 32 . Århus . Telf. 12 56 05
Alt i glarmesterarbejde, glas, bygnings-
glas, blyruder, autoruder m. m.

»Bag den gode smag« ...
HASLE BAGERI

ved H. A. Ravn
Viborgvej 139 . Århus . Telf. 15 60 62
1. kl.s lækkert brød og kager

SCHWEIZER URLAGERET

Harald Jensens Plads . Århus
(hj. af de Mezasvej)
Telefon 13 21 45
Kvalitetsure – guldlænke og ringe
til en gros priser
1. kl.s reparationer udføres med garanti

Vi handler i ...

MEJERIUDSALGET

ved Kr. Bruun
Sct. Paulsgade 15 . Århus . Tlf. 12 80 78
1. kl.s mejeriprodukter – kolonialvarer
samt øl og vand

EXPRES SMØRREBRØD

Åboulevarden 46 – Århus – Tlf. 136515
God daglig madpakke – lækkert sel-
skabssmørrebød samt alt i hjemme-
lavede delikatesser

»Bag den gode smag«

LARSEN'S BAGERI

Viborgvej 25 – Århus – tlf. 12 52 32
Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager
NB. Åbent søndag

Den elegante og moderne frisure
– så ...

Salon GALLA

ved Anna-Grete Andersen
Schlepppegrelsgade 7 . Århus
Telefon 13 13 78
Speciale: Hårtoppe samt parykker
Trænger håret til en opfriskning
– så prøve en behandling med
Carmen Curlers til kr. 5,65

Den elegante og
moderigtige frisure – så gå til ...

Salon CITE

ved Nita Trøjborg
Sønderborggade 13 . Århus
Telefon 14 55 13
Ved ugentlige behandlinger:
vandondulation kr. 13,- ellers kr. 15,-

MEJERIUDSALGET

v/ Kjeld Agersbøl
Abildgade 2 – Århus – Tlf. 16 85 09
1. kl.s mejeriprodukter – kolonialvarer
samt lækkert brød og kager

BJØRNS AUTO

Salg – service – reparation
Banegårdsvej 9-11 – Århus – Tlf. 137520
Spec.: Vi har weekend-nødhjælp
året rundt

Individuel service samt hurtigt og reelt
arbejde, så kør til ...

MIDTBYENS AUTOCENTER

Klosterport 4 – Århus – Tlf. 13 75 01
Enhver form for reparationsopgaver
udføres på alle bilmærker
NB. Vi har åben hver weekend
for nødhjælp ...

Mode – snit – kvalitet – så gå til ...

Clemensstræde 22 – Århus – Tlf. 122527
Specialforretningen med det
STORE UDVALG

Vi handler i ...

MEJERIUDSALGET

v/ C. Andersen
Odensegade 7 – Århus – Tlf. 12 48 82
1. kl.s mejeriprodukter – kolonialvarer
samt øl og vand

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

v/ K. Mortensen
Herluf Trollesgade 48 – Århus
Tlf. 16 91 86

1. kl.s mejeriprodukter – kolonial – øl
sodavand samt årstidens frugt

Specialforretningen med det store
udvalg ...

AKVARIEDOKTOREN

Studsgade 3 – Århus – Tlf. 13 73 15
Krybdyr – små pattedyr samt fisk –
planter og tilbehør

»Bag den gode smag«

BOERIIS BAGERI

Tretommervej 42, Riisskov, tlf. 17 88 19
Bestillinger modtages gerne ...

Vi anbefaler ...

SVENDS CYKLESERVICE

v/ Svend Aage Johansen
Silkeborgvej 315, Åbyhøj, tlf. 15 89 62
1. kl.s arbejde udføres til rimelige pri-
ser – Salg af nye og brugte cykler

Vi handler i ...

OLSENS BAGERI

Hj. Rosenvangs Allé/Oddervej
Højbjerg . Telefon 27 01 55
1. kl.s lækkert brød og kager
NB! Åbent søndag fra kl. 6.30-16
Mandag lukket

Velkommen hos ...

TEXACO service

v/ Bent Eskildsen
Skæring Strandvej 1 . Egå . Tlf. 22 06 83
Benzin og autodiesel – Marfax smøring
– olie samt stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres

MODEFRISØREN

v/ R. Jeppesen
MOJERNE KLIPPRIS KR. 10,00
Randersvej 98 – Århus – Tlf. 16 53 44

Følg »GULFSTRØMMEN« til ...

GULF SERVICE

v/ Per Bjerre
Brendstrupvej 33, Århus, tlf. 16 60 55
Benzin – Olie – Vask – Smøring samt
stort udvalg i auto-tilbehør

Anlægges som tidligere bane, bredde ballast, justering osv., herunder også grøft ved hver side af banen.

Den anlagte banes materialer optages og oplagres ved vognskuret. Anlæg færdigt inden 1.5.1903, herunder også vognskudets flytning til ny grav (stolper på murstenspiller).

20.5.1903

Indlægning af spor til ny grav i Damholt afsluttet.

12.2.1904

Vedtages at lade banen istandsætte, sveller indlægges og skinner indreguleres. Hestegangen istandsættes.

30.3.1904

Vedtages at købe 375 kasserede jernbanesveller til istandsættelse af banen.

29.3.1904

Ved entreprenørskifte manglede 107 sidebrædder à 3½ alen samt fire rudere à 15 øre.

27.3.1906 (DSB)

Ved Damholt mergelspors krydsning med Viborg-Herning banen i anlægsstation 369-370 vil signal blive etableret således som anført i skrivelse af 24.6.1904 (efter ekspropriationskommissionsmøde den 22.6.1904).

Bevogtningen vil kunne bestrides af beboerne i det ved overskæringen opførte vogterhus.

Forslag til anlæg af krydsning baseret på slæbeskinner. Foran og bag sporkrydsningen i 20 fods afstand fra denne indlægges i mergelsporet to stk. 20 fods slæbeskinner, der kan trækkes så langt til siden, at der for enden af dem kan anbringes en fast bom, hvorover mergelbanens vogne ikke kan passere.

Hertil samt til betjening af signal må anbringes et banevogterhus. Signalet vil være låst, dersom ikke begge slæbeskinner er trukket til side og låst.

23.5.1906

Skrivelse fra finansministeriet, at der ved lov nr. 90 af 6.4.1906 er givet hjemmel til, at mergelbanen kan afgøre sin gæld til statskassen, rest 26.600 kr., kontant pr. 11.12.1906 med en affindelse på 6.000 kr.

Samtidig blev det meddelt, at Viborg-Herning banens spor, som dette var indrettet, ikke kunne passeres af mergelvognene. Besigtiges af kommissarius.

14.8.1906 (DSB)

På basis af eksprop. kommiss. beslutning på møde den 26.5.1906 meddeles følgende: Viborg-Herning banens tvangskinner samt mergelbaneskinne er hævet 20 mm, og afstanden mellem køre- og kontraskinne er mindsket til 45 mm. Herved skulle ulemperne ved eksisterende krydsning være mindskede.

Mergelvognene kører nu på hjulkranen på skråplader op over de ubeskadede statsbanekøreskinner.

14.12.1906

Banebestyrer Holten, Struer, deltog i mødet og foreslog, at mergeltrafikken skulle afbrydes for at skæringen med DSB kunne ordnes på mere tilfredsstillende måde.

April 1907 (DSB)

Gentagne rykkere fra mergelbanen om forbedring af krydsningen, idet »vi får vore vogne ødelagte«.

24.4.1907

Skæringen med DSB vedtages istandsat.

29.4.1907 (DSB)

Banebestyreren i 4. kreds bemyndiges af generaldirektoratet til at forhandle med bestyrelsen for Damholt-Hodsager Mergelsporvej om fjernelse af skæringen.

8.5.1907

Der behandledes et forslag fra DSB om fjernelse af skæringen. Enighed om i så fald at forlange 7.500 kr. samt et sporskifte hos DSB og alt under forudsætning af generalforsamlingens senere godkendelse.

23.5.1907 (DSB)

Møde i Sunds kro mellem mergelbanens bestyrelse og DSB.

4.7.1907 (DSB)

Mergelbanen meddeler, at mergeltransporten sikker bliver indstillet hvert år ca. 1.11. til 15.4. I den tid burde krydsningen kunne fjernes, men i de senere år er der kørt en del grus, mursten og granitsten, hvorfor retablering bør kunne ske ret let.

29.10.1907

Det vedtoges at overlade til entreprenør Knud Jensen vedligeholdelse af hele banen mod en forhøjet pris af 25 øre pr. transporteret vognladning.

Det vedtages at lade aflæsse mergel ved Søbjergvejen for 46 øre alen.

Sluttes i næste nummer.

Kolding

Quick-service udføres
på nyt moderne apparatur

SHELL service
Mazantlgade 12 . Kolding
Telefon 52 11 11
benzin - olieskift - smøring
dækservice samt autotilbehør

Det store udvalg i
moderne korsetering - så...
KORSETFORRETNINGEN
ved Erna Juul Andersen
Helligkorsgade 12 . Kolding
Telefon 52 20 75
De førende mærker som
HOLLYWOOD - VASSARETTE - LIFT
TWILFIT - DUZETTE samt ADDA

Vi anbefaler...
Varmerullen »GEM«
ved fru H. Hansen
Låsbygade 102 . Kolding . Telf. 52 23 55
Hurtig og reel betjening

NYÅBNET PRAKSIS ...
Tandlæge
BIRTE POLLER
Jernbanegade 16 - 2. sal - Kolding
Tlf. 52 93 11

Årstidens blomster og buketter - så
BLOMSTER-SELVBETJENINGEN
v/ Erik Gamst
Markdanersgade 5, Kolding, tlf. 529082
Altid mange gode tilbud

Det store udvalg i
hårde hvidevarer - så...
KOLDING KØLE SERVICE
Sdr. Ringvej 6 . Telf. 52 28 26

Aarhus omegn

Tandlæge JENS ULSØ

Torstilgårdsvej 12 st. tv. - Tlf. 24 12 80
(busstoppestedet)
Langkærparken - Tilst
Konsultation fra kl. 9-17, lørdag efter
aftale

»Køb ved Spar - Spar ved køb«

GRETHE BRUUN

Norsgade 9 - Århus - Telefon 13 51 65
**1. kl.s kolonial, konserver, vine og
spirituosa samt tobaksvarer**
Prøv vor ekstrafine kaffe

ÅRHUS BILGAS SERVICE

Jørgen Mikkelsen
A. Hertzumsvej 2 . Telf. 12 37 45
Salg, montering samt 1. kl.s service
Smøring og olieskift udføres

SERVICE og EFTERSYN

Skader og reparationer udføres hurtigt
og med fagmæssig garanti

**Speciale: VOLVO - FORD - OPEL
MONTANAGADES AUTO-service**
Montanagade 27 - Århus - Tlf. 13 63 66

Forkort rejsen med en lommeroman fra
SARALYST-KIOSKEN

v/ I. Andersen
Rosenvangs Allé 192, Højbjerg
Telefon 27 07 82
Aviser - Uge- og månedssblade samt
papirvarer
Speciale: Legetøj og gaveartikler

BERTELSENs SELVBETJENING

(Skærbæks efft.)
Stationsvej - Lystrup - Telefon 221024
Alt i 1. kl.s kolonial - konserver -
dybfrost - vine - spirituosa samt
tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe

Ebeltoft

Ind til

MOBIL service

ved Motel Vibæk . Ebeltoft
Telefon 34 16 39
benzin - olieskift - vask - smøring
autoudstyr - quick-service udføres
Ny indehaver: Sv. Back Jensen

Viby J.

En personlig gaveide er guld værd -
lad os vise Dem vort store udvalg i
SMYKKER - GULD - SØLV
HELMER JENSEN
Viby-centret - Viby - Telefon 14 90 60

Grenå

»En forretning med liv i«
DJURSLAND DYREHANDEL
Lillegade 46 - Grenå - Tlf. 32 28 62
Alt i fugle - fisk - bure - akvarier
samt tilbehør

Langå

Gå i specialforretningen . . .
FRITIDSMAGASINET
Bredgade 24 . Langå . Telf. 46 14 63
Det store udvalg i broderiartikler
samt lampeskærme og tilbehør

Silkeborg

Vi anbefaler et besøg i den
nyrestaurerede
Banegårdsrestauration
v/ Ole Berg Borregaard
Silkeborg - Telefon 82 77 01

Vi handler med fordel hos . . .
RINGVEJENS KOLONIAL
ved Jørgen Andersen
Vestre Ringvej 26 . Silkeborg
Telefon 82 10 34
1. kl.s kolonial - konserver - dybfrost
- vine samt spirituosa

Gå til specialisten . . .
SILKEBORG LÅSE-SERVICE
H. Sørensen
Lyngbygade 11 . Telefon 82 24 32
Alt indenfor låse-, pengeskabs- og
boks-nøgler kopifræses fra dag til dag
Postordre ekspederes

Vi handler i . . .
PARK BAREN
ved R. Harritz
Baggesensvej 4 . Silkeborg
Telefon 82 02 02
Stort udvalg i chokolade - konfekturer
samt gaveasker
Bestilling på **dessert-is** modtages

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE
Telefon (06) 82 52 66 - Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00
Torsdag 9.30-17.00
Fredag 9.30-17.00 og 18.00-19.30

DORTHEs KOLONIAL

v/ Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 - Silkeborg
Alt i kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telf. 82 14 55

Vi kører til . . .

FISKERs CAMPING-CENTER

Funder Bakke 53 . Silkeborg
Telefon 82 49 26
Aut. forh. af Campi campingvogne
samt A-B-C og Campi telte
Stort udvalg i camping-udstyr -
havemøbler m. m.

Vejen til bedre service . . .

BP service
ved H. E. Husted
Borgergade 71 . Silkeborg
Telefon 82 46 61
benzin - olie - vask - smøring
autoudstyr - quick-service udføres

Spis på

CAFETTE
Østergade 28 - Silkeborg - Tlf. 82 20 49
FRISKLAVET SMØRREBRØD
DAGENS MIDDAG
eller en lækker **GRILL-KYLLING**
samt en god **KOLBEKAFFE**

Gør Deres indkøb af frugt -
chokolade - tobaksvarer
samt aviser - blade - bøger i

RUTEBILKIOSKEN

v/ G. Nielsen
Silkeborg

Gælder det møbelpolstring
- så . . .

ERIK CHRISTENSEN
Frederiksberggade 12 . Silkeborg
Telefon 82 59 42
Alt i møbel- og tæppearbejde udføres

Det store udvalg til **BRODERI** og
HÅNDARBEJDE finder De i
BRODERIFORRETNINGEN
v/ Elna Lind
Nygade 5 - Silkeborg - Tlf. 82 41 61

Gælder det FOTO, KINO eller UDSTYR
– så gå til den nye specialforretning

FOTO-MATIC
TELEFON 1494 44
VIBY-CENTRET - VIBY

Vort speciale: Alt i mørkekammerudstyr

FOTOHOBBY

Farvefilmens historie

Kun de færreste er vist klar over, at en række teoretiske betragtninger over fremstilling af farvefilm allerede blev fremsat omkring 1855 af englænderen Maxwell.

Franskmanden Ducos du Hauron viste i 1862, at tre almindelige sort/hvide optagelser af et farvet motiv optaget gennem et rødt, et grønt og et blåt filter, projekteret igennem hvert sit filter i farverne blåt, grønt og rødt kunne blandes til et billede med naturlige farver.

Men selv om teorierne var rigtige, skulle der dog gå adskillige år før man fik løst alle de praktiske problemer, der var forbundet med farveprocesserne. Mange ufuldkomne forsøg så dagens lys.

En af de vigtigste opdagelser blev gjort af den tyske kemiker Rudolf Fischer i 1912.

Han fandt at farvestoffer kunne blandes som biprodukter ved almindelig sort/hvid fremkaldelse. Men det lykkedes ikke før 1935 at finde frem til virkelig brugbare film og processer, der var praktisk anvendelig for et større publikum.

Farvefilmen kom 1937–38

AGFA har æren for løsningen af farvefilmproblemet. Med den kinofilm i farver, der præsenteredes i 1935, begynder man at kunne tale om farvefilm eller farvefotografering i moderne forstand, tilgængelig for enhver uden specielle forudsætninger.

Andre firmaer fulgte efter i de føl-

gende år – i første række KODAK. Op til 1960'erne har man kunne konstatere en stadig udvikling og forbedring af farvefilmernes kvalitet: fra de langsomme Agfacolor og Kodacrome i 1930'erne (12 DIN) er følsomheden forøget til 28 DIN eller 500 ASA.

Anscos film, der officielt har denne hastighed, kan endog ved forceret fremkaldelse eksponeres som 1000 ASA eller 31 DIN.

De første farvefilm var omvendefilm (farvelsbilleder), der ikke kunne kopieres. Men allerede i 1948–49 kom AGFA igen med en nyhed, negativ/positivprocessen: man fotograferede på en farvenegativfilm og kopierede på farvepapir. Farvepapirbilleder blev allerede vist i Danmark i 1943.

Mens den almindelige udvikling af fotografien bremsedes af den anden verdenskrig i 1939–45, forskede man videre bag fronterne, og i begyndelsen af 1950'erne snurrede alle hjul igen i fabrikkerne med fuld omdrejning.

Langsomt halede farvefilmen ind på de sort/hvide processer. I årene 1968–69 havde man erobret halvdelen af markedets forbrug. Et marked, der i øvrigt er mangedoblet siden krigens dage.

Farvefilmene er imidlertid langt fra færdigudviklede. Især kniber det med farveægheden eller rettere sagt lysægheden. Både film og farvepapirbilleder falmer hurtigt, hvis de udsættes for kraftigt lys. Opbevaret i diapositivkassetter og farvealbums kan de dog efter alt at dømme overleve uden kvalitetsstab i årevis. Alle fabrikker arbejder på højtryk for at finde en løsning på lysægheden. En påstået holdbarhed er siden 1963 blevet bebudet af Ciba-Ilford-koncernen, men foreløbig er den kun på markedet i Schweiz og Tyskland.

Polacolor fremkaldt på 60 sekunder

I 1963 kom en polaroid-farvefilm – af højst utraditionel art – på markedet: Polaroid-filmen. I stedet for farvefilmens normale timelange processer tilbyder Polaroid en farvefilm, der uden mørkekammer, på stedet fremkalder et farvepapirbillede (format 85×105 mm) på 60 sekunder. Systemet virker upå-

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

... og pengene sætter vi i

Skanderborg

GLARMESTER

POUL ERIK NIELSEN

Adelgade 66 · Skanderborg

Telefon 52 03 82

Alt glarmesterarbejde udføres
Tilbud og overslag gives u. forbindelse
Stort udv. i malerier og reproduktioner
Spec.: Indramning i 1. kl.s udførelse

klageligt. Farvekvaliteten er god og holdbarheden efter alt at dømme på linie med de andre processer.

I en ikke al for fjern fremtid har Polaroid tillige lovet en diapositiv-farvefilm. Også til ekspresfremkaldelse.

Knud Sidal.

FRA KLUBBERNE

Slagelse Modeljernbaneklub

Den 17. marts kunne SMK fejre sit 25 års jubilæum. Klubben har siden stiftelsen haft baneanlæg m. v. på Slagelse station i den vestre ende af hovedbygningen, hvor der rådes over fire rum på 135 kvm. Hele anlægget omfatter ca. 450 m spor og alt materiellet er hjemmebygget, og der køres kun med

film til enhver kameratype

Horsens

Vi kører til ...

CHEVRON service

ved Harry Dahl

Nørrebrogade 48 . Horsens

Telefon 62 86 11

Stort udvalg i autoudstyr – testning udføres på moderne apparatur
NB. Få et Chevron kreditkort
Chevron passer bedre på Deres bil

Centralvarme – dampanlæg – vand-, gas-, sanitet- og blikkenslagerarbejde – så ...

K. V. KOCHS EFTF.

G. Dalhoff Knudsen
ingeniør, m. af l.

Kattesund 12 . Horsens . Tlf. 62 27 00

Tilbud og overslag gives u. forbindelse

MYRFELD SMØRREBRØD

ved Jørgen Pless

Grønnegade 3 . Horsens . Tlf. 62 69 00

Frokostpakker – Selskabssmørrebrød
Anretninger

TANDLÆGE

Thorkild Overgaard

Borgergade 12 . Horsens . Tlf. 62 95 00

Konsultation fra kl. 9–17

Lørdag efter aftale

Vejen til bedre service

B P SERVICE

ved Sv. Aa. Klausen

Vestergade 89 – Horsens – Tlf. 62 70 77

**Benzin – olie – vask – smøring auto-
udstyr – Quick-service udføres**

HORSENS BANK

Aktieselskab

Søndergade 18–20 . Horsens

Telefon (05) 62 12 00

Specialforretningen
med det store udvalg ...

EL-SERVICE

ved Evald Dam Petersen

Nørregade 36 . Horsens . Tlf. 62 11 57

De førende mærker indenfor støvsugere – tilbehør – AEG-elværktøj m.m. – 1. kl.s reparationer udføres

Velkommen hos

TEXACO SERVICE

v/ Vagn Bentsen

Nørretorv 6 – Horsens – Tlf. 62 42 91

Benzin og autodiesel – Marfax smøring
Olie samt stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres
Speciale: Undervognsbehandling

JASON

ALT I LÆDERVARER

Søndergade 44 . Horsens . Tlf. 62 47 48

LYSET

EL-INSTALLATIONSFORRETNING

ved E. Køpke Sørensen

Kongensgade 8 . Horsens . Tlf. 62 56 18

Alt indenfor moderne belysninger
samt el-installationer udføres
Batterier og ledninger til høreapparater

HONORÉ'S EFTF.

Arne Eske Lund

Grønnegade 12–14 . Horsens

Telefon 62 54 25

**1. kl.s kød, fjerkræ, ost samt alt i
hjemmelavede delikatesser**

Vi handler i

ALLEGADENS WIENERBAGERI

ved Willy T. Jørgensen

Allegade 25 – Horsens – Tlf. 62 57 56

1. kl.s lækkert brød og kager

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

P. M.-HUSEY . HERNING . TELF. 120591

HERREHABITTER

Specialitet: topmærket Sterling

Kamgarn – Twist – Trevira

TANDLÆGERNE

BIRTHE og PEDER KOLD

Bryggergade 10 – Herning – Tlf. 120708

Konsultation efter aftale

Høring

Gaver i guld og sølv
– så

C. H. RODE

Krog Simonsens Eftf.

Bredgade 28 . Herning . Telf. 12 00 56

Naturligvis ...

CHEVRON service

Johs. Tange Andersen

Holstebrovej 41 . Herning . Tlf. 12 27 48

benzin – olie – vask – smøring
quick-service samt småreparationer

Vi kører til ...

KAJs AUTOVÆRKSTED

ved Kaj Sørensen

Sølvgade 9 . Herning . Telf. 12 64 73
1. kl.s autoreparationer udføres på alle
vognumærker samt plade- og rustarbejde
Stort udvalg i autoudstyr

Ind til ...

LIND ESSO SERVICENTER

ved Hans W. Østergaard

Telf. 12 56 95 . Herning

benzin – olieskift – vask – smøring
quick-service – stort udvalg i autoudstyr

»PIKANT«

ved Kurt Christensen

Thrivesvej 3 – Herning – Tlf. 12 54 60

Førende med **selskabssmørrebrød** samt
Dinér-transportable.

Indhent venligst tilbud

Den moderne og fuldenkte hårpleje –
så gå til

ALICE SALONEN

Højgårdsvej 10 – Tjørring – Tlf. 16 70 85

Vi anbefaler ...

Herning Plæneklipperservice

ved Chr. Lauridsen

Gl. Landevej 17 . Telf. 12 21 57

1. kl.s service samt hurtig betjening
Aut. Ginge og Briggs & Stratton
serviceværksted

materiel, som det der anvendes på baneerne i dag. En stor del ældre modeller er overført til et lille jernbanemuseum i klublokalerne.

Mariager-Handest veteranjernbane

Lørdag den 8. maj og søndag den 9. maj arrangerer klubben dampstogsudflugt over strækningerne: Langå-Silkeborg-Brande-Grindsted-Varde, og Varde-Nørre Nebel-Nyminddegab. - Retur over Varde-Skjern-Herning-Silkeborg-Langå-Randers. Pris for deltagelse: Fra Sjælland 90 kr., fra Odense 70 kr., fra Fredericia 60 kr., fra Århus 45 kr. og fra Randers 40 kr. Tilmeldelse senest mandag den 26. april ved at indbetale beløbet på

girokonto 11 10 06
DJK, udflugtsafdelingen
Alsvej 4 B nr. 3,7
2970 Hørsholm

Helsingør Jernbaneklub

Søndag d. 23. maj overtager klubben sit lokko, ØSJS nr. 7, efter endt hovedreparation på værkstedet i Hårlev.

For at give så mange som muligt lejlighed til at deltage i lokoets afsked med ØSJS, har klubben arrangeret afskedstur på ØSJS søndag den 23. maj. Der er forbindelse fra København H kl. 11.14, hvor bageste vogn er reserveret for deltagerne, der selv sørger for billet København-Køge og retur.

Kl. ca. 13 afgang fra Køge med ØSJS nr. 7 som trækraft. På tilbageturen fra Stubberup bliver der spiseophold på Hårlev Kro, der serverer middag til ca. 20 kr. De der ønsker middag bedes bestille den på telefon (01) GO 4325 senest den 18. maj.

Kl. 19 afgang fra Hårlev med ankomst til Roskilde kl. ca. 21. Prisen for turen Køge-Stubberup er 18 kr. (børn halv pris) og billet kan løse i toget.

PERSONALIA

Nyborg

Overtrafikkontrollør Gert Larsen, Helsingør, er udnævnt til stationsfor-

stander ved Nyborg station, hvor stfst. A. K. E. Larsen har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Ballerup

Trafikkontrollør H. H. Møller, København H, er udnævnt til stationsforstander ved Ballerup station, hvor stfst. S. A. Rasmussen har søgt afsked på grund af alder (69 år).

DØDSFALD

Lokofører R. T. Larsen,
fh. Fredericia, 97 år.
Stationsforstander E. J. Elmer,
Gentofte 1941-1950, 89 år.
Togfører O. Nørreholm,
fh. Kbhvn. H, 84 år.
Afdelingsarkitekt A. M. Ludvigsen,
fh. overarkitekten, Sølvgade, 82 år.
Stationsmester M. V. Villumsen,
Sulsted 1944-58, 82 år.
Søfartschef H. J. Bager,
fh. søfartsvæsenet, 83 år.
Lokofører N. P. T. Nielsen,
fh. Fredericia, 79 år.
Lokofører N. M. Jensen,
fh. Frederikshavn, 78 år.
Lokofører Karl Hansen,
fh. AP, Ålborg, 77 år.
Togfører C. J. Hansen,
fh. Herning, 77 år.
Togfører A. L. Hansen,
fh. Herning, 77 år.
Togfører K. P. Andersen,
fh. Fredericia, 71 år.
Togfører S. A. G. Deleuran,
fh. Fredericia, 63 år.
Signalbetjent J. H. Møller,
Vojens, 62 år.
Togfører P. Z. Møllegaard,
København H, 55 år.
Overportør E. K. Andersen,
Køge, 52 år.
Pakhusformand I. P. Iversen,
Vemb, 51 år.
Lokofører K. Jørgensen,
Helsingør, 42 år.

Frederikshavn

ESSO Servicenter

v/ V. Christensen

Søndergade 3, Frederikshavn, tlf. 421604

**Benzin - Olie - Vask - Smøring
Quick-Service - Alt i auto-udstyr**

TØJ til far og søn - så gå til

Danmarksgade 77 - Frederikshavn
Telefon 42 07 99

Frederikshavn Autokøler Service

v/ Villy Gudmundsen

Vinthersvej 11 - Tlf. 42 32 95

**Ombytningskølere til auto og traktorer
på lager - nye kølere fremstilles til
omgående levering**

Reparation og rensning udføres af
specialister

HALD TÆPPER

DERES TÆPPE-EKSPERT

Danmarksgade 76 . Frederikshavn

Telefon 42 49 10

Vi kører til

CHEVRON SERVICE

v/ Poul Olesen

Elmevej 2 - Frederikshavn

Telefon 42 48 46

**Benzin, olie, vask, smøring, autoudstyr
Autoreparationer udføres på alle vogn-
mærker med faglig garanti**

Hjørring

Tøj til far og søn
- så gå til ...

Codanhus . Hjørring . Telf. 92 47 88

Det store udvalg i
VINE OG SPIRITUOSA
finder De i specialforretningen

NØRRESUNDBY

VINHANDEL

Vestergade 5 . 9400 Nørresundby . Tlf. (08) 17 03 01

SPAREKASSEN I SKJERN

TELEFON (07) 35 01 33 - GIRO 1 58 24

Stiftet 1875

Randers

TANDLÆGE

POUL HENNING RASMUSSEN

Tandlæge Esther Fogets Eftf.

Brødregade 18 - Randers

Patienter tilskrives kl. 9-12 og 13-17

Telefon 42 09 39

DAMESALON

ved Bent Carlsen

V. Altanvej 39 . Randers . Tlf. 42 27 18

1. kl.s moderne hårpleje

SPAREKASSEN for Randers By og Omegn

15 filialer på land og i by

Stedet for den kvalitets-
og modebevidste ...

Middelgade 14 . Randers . Telf. 42 14 61

Den elegante og moderne frisur
- så ...

Salon »PETIT«

ved Hanne Jørgensen (ny indeh.)

Stemannsgade 3 . Randers

Telefon 42 92 78

1. kl.s individuel behandling udføres

TANDLÆGE

FINN RØNNOW

Løgstørvej 3 - Vorup - Tlf. 42 50 27

Konsultation fra 9-17

Køb kun det bedste - det gør vi ...

DYTMÆRSKENS KØUDSALG

Dytmærskens 6 (ved Rutebilstationen)

Vort speciale: SKINKEFARS SAMT

HJEMMELAVET MEDISTER. - HVER

DAG VARM FLÆSKESTEG.

Telefon 42 06 31

Randers Styretøjs Service

Støberigade - Tlf. 42 06 72

Alle reparationer udføres på eget
moderne værksted

Specialitet: Alt i autodæk

MODE - SNIT - KVALITET

.... så gå til

SALON METHEA

v/ Aase Niebuhr

Søren Møllersgade 9 B - Randers

Telefon 43 23 08

Vort speciale: Hårtoppe - Fletninger
samt parykker

Vejen til bedre service

B P SERVICE

ved Ivan Nielsen

Hadsundvej 144 - Randers - Tlf. 428386

Benzin - olie - vask - smøring - auto-
udstyr - Quick-service udføres

Vi handler hos ...

Købmand Jens L. Jensen

Nyvangsvej 86 . Randers . Telf. 42 21 53

1. kl.s kolonial - konserves - vine

- spirituosa samt tobaksvarer

Ekstrafin kaffe

Den moderne og fuldendte hårpleje
- så ...

Salon »LINNI«

ved Linni Ostenfeldt

Kristrupvej 70 . Randers . Tlf. 42 54 92

Spec.: Hårtoppe samt parykker

Vor leverandør ...

MORSØ STØBEGODS

ved Aage Bech

Markedsgade 34 . Randers

Telefon 42 13 23

Ind til

ESSO Selv-Tank

v/ P. K. Kristensen

Århusvej 96 - Randers - Tlf. 42 32 63

Benzin - Olie - Vask - Smøring

Autoudstyr - Quick-Service udføres

Selvask i automat eller egne båse

Vær på hat med moden - og se
det store udvalg i hatte hos

ELISABETH

Vestergade 10 - Randers

Telefon 42 52 41

Aalborg

MEJERIUDSALGET

ved Kurt Kornbech

Boulevarden 44 . Ålborg . Tlf. 12 53 97

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter - kolonial

øl - vand samt lækker brød og kager

Bestilling på DESSERT-IS modtages

NORVIN & LARSEN

Entrepenører

Entrepenørgården

Guldbæk pr. Godthåb

Telefon (08) 38 52 55

udfører arbejde for DSB

Stedet for moderne hårpleje

SALON VEDSTED

v/ Birgith Vedsted

Borgergade 32 - Ålborg - Tlf. 12 67 53

1. kl.s individuel behandling udføres

Vi handler med fordel i

Boulevarden 16 - Ålborg - Tlf. 13 34 34

De førende mærker indenfor

Radio - Stereo - TV - BÅNDOPTAGERE

HASSERIIS AUTO

v/ Jørgen K. Olesen

Bygaden 98 - Gl. Hasseriis - tlf. 18 09 88

Specialværksted for bremser - koblin-

ger, støddæmpere, udstødningssystem

Reparationer til faste priser - med

faste priser

BOULEVARDENS SOFT ICE

Boulevarden 42 . Ålborg . Telf. 12 10 99

Stort udvalg i chokolade - konfektur

samt gaveæsker

Bestilling på dessert-is modtages

Vi kører til

MOBIL SERVICE

v/ Bjørn Jensen

Vesterbro 20 - Ålborg - Tlf. 16 02 99

Benzin, olie, vask, smøring samt auto-

udstyr. - Quick-service udføres af fag-

uddannet mekaniker

BOGHJØRNET

Forlaget Fremad

Pietro di Donato: Det sjette Bud

På dansk ved H. Juul Madsen

200 sider. Kr. 14,85. Ib. 19,85.

I abonnement kr. 13,85. Ib. 16,85.

Fremads Folkebibliotek/Bogringen

Den italiensk-amerikanske forfatter *Pietro di Donato* har dyb rod i den store folkelige fortællertradition fra *Boccaccios* hjemland. Det mærkes i hans menneskemyldrende roman »*Det sjette Bud*«, der netop er udsendt påny, denne gang i Fremads Bogklub/Bogringen. Bogen skildrer en italiensk emigrantkoloni i Hoboken, New Jersey, hvis medlemmer for størstedelen kommer fra samme lille by ved Adriaterhavet, hvorfra hele familier drog over Atlanten for at søge bedre levevilkår i det forjættede land Amerika.

Ud og ind hos denne familie strømmer det med en mangfoldighed af herlige originaler: den overtroiske jordemoder, *La Smorfia*, onkel *Giuseppe* med tilnavnet »Hesten« på grund af sin kønsprakt), »Bolsjehjertet«, lille onkel »Chaplin«, »Piss-Piss«, den blide gipsmager *Barbarosso*, der afliver hunden *Garibaldi* så grundigt med dynamit at nabohusets facade styrter sammen, den varmblodige, underdejlige *Stella L'Africana*, som forfører *Paolino* – og mange andre barokke, rørende, hedenske og blindt troende mennesker i et fremmed land, hvis fremstormende teknik de kun har et overbærende smil tilovers for, og hvor i al fald førstegenerationen stadig opretholder den gammelitalienske livsform med dens voldsomme temperamentsudladninger i både glæde og sorg.

Gerald Hanley: Hans sidste Safari

På dansk ved Knud Rasmussen

193 sider. Kr. 14,85. Ib. 19,85

I abonnement kr. 13,85. Ib. 16,85

Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

Der var ikke det storvildt, *Gilligan* ikke havde nedlagt under sin livslange karriere som professionel jæger og safarileder i Afrika. Kun ét var han ban-

Bøgerne kan De se uden forbindende hos

JENS HANSEN
BOG- & MUSIKHANDEL
Algade 25 – Ålborg – Telefon 12 21 08

ge for: den store hanelefant, som havde kvast hans bedste ven. Han hadede sig selv, fordi han havde ladet ham i stikken, og fordi frygten i hans øjne mere end noget andet deklasserede en mand.

Muller har imidlertid også et svagt punkt, en uafrystelig nederlagsfølelse over for kvinder. Da de to fysisk veludrustede, men sjæleligt ubalancerede kraftkarle drager ud på en morderisk jagtekspedition, aner man det værste. Næppe er de startet, før en dødsens farlig dyst om hvem der er den mest udholdende, er i fuld gang. Til de logiske indfødtes undren udvikler de to hvide mænd et glødende had til hinanden, og da de efter utrolige og oftest helt unødvendige strabadser har sporet den legendariske elefant, er spændingen på bristepunktet.

»Hans sidste Safari«, som nu foreligger påny, denne gang i Fremads Bogklub/Bogringen, er skrevet af den irske forfatter *Gerald Hanley*, hvis skribentegenskaber kommer klart frem i den fine psykologiske udredning af de to afsindige mænds åndelige tilstand under den ulykkesvangre færd gennem det solstegte og vilde afrikanske landskab.

Gyldendalske Forlag

Knuth Becker: Marianne 1-2

Gyldendals Tranebøger

Pr. bog kr. 10,75

I den store romanserie om Kai Gøtsche er udkommet »*Marianne*« 1-2 af *Knuth Becker* som *Tranebøger*. Her befinder Kai sig i et afgørende vendepunkt i sit liv. Han møder kærligheden i en varm, henrivende ung kvindes skikkelse, og vejen til en livsmening åbner sig for ham og hende.

Christian Kampmann: Sammen

2. udgave

Gyldendals Tranebøger

Kr. 9,75

»*Sammen*« af *Christian Kampmann* er en bred hverdagsroman, der objektivt skildrer en ung værnepligtigs forhold til en Hellerup-pige, hendes neurotiske mor og bedsteborgerlige far. Handlingsforløbet anskues skiftevis gennem de fire hovedpersoners øjne, hvilket skaber overraskende og rigtige virkninger.

Danske noveller

fra Johannes V. Jensen

til Martin Andersen Nexø

En antologi

Red. af Carl Bergstrøm-Nielsen

Gyldendals Tranebøger

Kr. 9,75

I tilslutning til de to tidligere udsendte antologier med danske noveller i *Gyldendals Tranebøger* udkommer nu et nyt bind: *Danske noveller fra Johs. V. Jensen til Martin Andersen Nexø*, redigeret af *Carl Bergstrøm-Nielsen*. Forfatterne er denne gang, foruden de to nævnte: *Jakob Knudsen*, *Johan Skjoldborg*, *Knud Hjortø*, *Harald Kidde*, *Jeppe Aakjær*, *Thøger Larsen* og *Frederik Poulsen*.

Gyldendals Magasin 2

Redigeret af Erik Vagn Jensen

Gyldendals Tranebøger

Kr. 8,75

2. nummer af *Gyldendals Magasin*, redigeret af *Erik Vagn Jensen* indeholder noveller af: *Ray Bradbury*, *Fritz Rudolf Fries*, *Ulla Ryum*, *Hans Bjerregaard*, *Leonard Michaels*, *Sven Holm*, *Jørgen Ljungdahl* og *Jurij Daniel*. Ingen af novellerne har tidligere været trykt på dansk.

FILATELI

Nyt særfrimærke

Den 29. april udsendes et særfrimærke i værdien 60 øre i rød farve med overpris 10 øre til fordel for Landsforeningen af Børnernes Kontor.

Østervang postekspedition

Fra 1. maj nedlægges postekspeditionen i Østervang, der derefter får postadresse 4100 Ringsted.

BOR DE I ODENSE?

så aflæg **TEKNISK BOGHANDEL** et besøg. Vi har altid stort udvalg i hobbybøger om jernbaner, skibe, flyvemaskiner og biler. Desuden skaffer vi gerne udenlandske bøger – og da vi selv importerer, gør vi det hurtigt og billigt.

TEKNISK BOGHANDEL – Odense Teknikum

Niels Bohrs Allé 11 . 5000 Odense . Telefon (09) 11 75 49

Åbent daglig 9-16 – lørdag 9-12.30

Ferier som Teknikum

APRIL - JOURNALEN

OGSÅ FOR POLITOLOGER

*Nye koste fejrer ikke altid bedst,
men til tider anderledes*

Vort EDB anlæg har registreret

Vingehjulet bebuder nyt tognummeringsystem fra kommende ny køreplan.

Da det fordelagtige ved de nye tognumre er analytisk (fortællende), men ikke clarus (i orden) er det vedtaget at udsætte ændringen af vor nationale tognummerering i et år.

Vor altvidende Micauber fastslår, at Danmark ikke har brug for en trafikforskningsinstitution.

Den vil kun blive et sted, hvor man har lejlighed til at sylte trafikale sager.

DSB har allieret sig med en arkitekt, der skal være konsulent for at skabe et bedre design (udkast).

Det er i hvert fald ikke noget, der vil forbedre DSBs økonomi.

Vor Micauber med de mange titler, er altid på pletten når der sker noget, og er nu også blevet olieminister.

Konkurrere med Kuwait kan han vel ikke forvente, men der skal nok vise sig noget, siger ministeren. Forhåbentlig bliver der olie nok til at gyde på Saltholmprojektet.

FØLJETONEN

BIM BAM - BIM BAM

*Tilegnet dampveteraner
og tognarkomaner*

Det var dog vist kun ligningskommissionen, landposten og tilsvarende lokale myndigheder, der anede, hvem Jens Peter Jensen egentlig var. Alle andre identificerede bemeldte person som Jens Peter i graven.

Dette kendingsnavn skrev sig fra, at han - efter en årrække med løst arbej-

de - blev fast engageret med tilsynet af en grusgrav, hvor han udleverede og opkrævede betalingen for varen - 1 kr. pr. læs, tospand, af den uharpede forekomst. Heraf tilfaldt der ham de 25 øre og så af og til en drikkeskilling for en håndsækning ved læsningen. Det tæller altsammen, men når hans økonomi, skønt trafikken til graven ikke var ret stor, alligevel var lidt mere end tålelig, så skyldes det en særlig kilde.

Med hans hverv fulgte pligten til at befri gruset for alle stenforekomster, som så imidlertid til gengæld tilfaldt ham, der med megen flid formede det hårde materiale dels til vejrmæssige bundsten og dels til skærver, slået i diverse størrelser og anbragt i aflange bunker, hvis form angav et vist kubikindhold, udtrykt i favne og alen - stadigvæk.

Her kunne det lyde som om det hele er længe siden, hvilket imidlertid slet ikke er tilfældet, men dog længe nok til, at kullene endnu var suveræne som drivmiddel for jernbanernes futtog, idet olieforekomsten stort set indskrænkede sig til den fede cylinderolie, der for øvrigt gav lokomøndene deres særlige luft - eller sympatiske duft, alt efter indstilling.

Det sidste gjaldt for Jens Peter, der - som hans kone sagde - var helt togtosset, hvilket udlagt vil sige, at han - ligesom for øvrigt alle børn - var ganske og aldeles bjergtaget af det røg- og ildspyende uhyre på hjul, der kaldtes et loko. Det magtfulde udtryk for en tæmnet og dresseret naturkraft - dampen - var som en brølende og hvæsende, men rullende vulkan, der godliden de lod sig udnytte så velsignelsesrigt, og havde en formelig tilbøder i vor primitive skærveslager fra graven.

Ikke mere end en halv fjerdingvej fra det krater, der skjulte ham, havde forlængst det, man dengang kaldte menneskeåndens sejre, manifesteret sig i en enkeltsporet jernbane. - Sikken en

nabo! Ad en - meget betrådt - lille sti, der snoede sig op ad skrænten, kunne han, så hurtigt som de tunge bøgesko ville tillade det, komme op til overfladen, som her ydermere kuplede sig i en lille høj. Herfra kunne han om sommeren skue den flotte lokorøg, der, formedelst dampudstødningen, kan minde om cirrusskyer eller fårets ildlag, hvilket vil sige valket. Men om vinteren så han toget i hele dets længde.

fortsættes.

Den eneste undtagelse

Afklædtheden på vore sommerstrande slår alle rekorder, men ingen rødmer - jo, solen, men kun et øjeblik - morgen og aften!

Stationens flagstang

Personalet på en station diskuterede om hvor høj stationens flagstang var.

- Så lægger vi den ned og måler den.

- Det kan da ikke nytte noget, sagen drejer sig om hvor høj stangen er, og ikke om hvor lang den er!

Fra spor sex!

En ung mand, der rejste med toget hver dag, havde forelsket sig i en af sine kvindelige medrejsende.

Han gjorde stormkur til hende, men hun lod som om hun ikke bemærkede det.

En skønne dag kunne den unge mand ikke holde det ud længere og skrev på et stykke papir:

- Vil De det samme som jeg?

Han gav pigen papiret, der læste sætningen, og skrev nedenunder:

- Ja - men ikke med Dem!

Realiteter i en ny overenskomst

- Nå, hvad sagde han - den gamle - til alle dine krav?

- Jah, han var egentlig slet ikke afgjort - han ville således første se mig - han ville således først se mig hængt - inden han gav noget skriftligt fra sig!

Beroligende prognose

- Ja, frue, De fejler sådan set ikke noget, der er værd at agte på! - De skal bare holde Dem i ro i nogen tid!

- Jamen, doktor, har De set min tunge?

- Netop! - og for den gælder i højeste grad det samme!

- og så var der

postbudet der blev stukket af biposten.

Struer

Søndergades BP service

ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60
Benzin - olie - vask - autoudstyr -
quick-service samt reparationer ud-
føres. Spec.: Hjulafbalancering og
autotest på moderne apparatur...

STRUER MATERIALHANDEL

v/ Peder Frølund Hansen

Østergade 27 - Telefon 85 05 52

Tag brød med hjem til kaffen
fra...

LINDEROTHs BAGERI

Danmarksgade 13 . Struer . Tlf. 85 03 08
1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Sukkerfri bagværk

G-CENTRETS CAFETERIA

v/ Anna Pedersen

Gimsing - Struer - Tlf. 85 19 66

**Et godt spisested - Mad leveres ud af
huset på bestilling - Selskaber - såvel
store som små modtages**

Vær prisbevidst - spar 6 øre pr. liter
tank selv hos

ESSO SERVICENTER

v/ H. Mortensen

Søndergade 94 - Struer - Tlf. 85 16 75

**Benzin, olie, vask, smøring, dækservice
1. kl.s autoreparationer udføres**

M. MADSENS PARFUMERI

Østergade 32 - Struer - Tlf. 85 02 83

TOILET- OG PARFUMERIARTIKLER

Elizabeth Arden forhandler

»VILHELMSHAAB

v/ C. Opstrup

Fyensgade 10 - Tlf. 85 00 32 - Struer

**1. kl.s frugt, grønt og blomster samt
plantaskoleartikler - vin - konserver
dybfrost - kaffe. - Keramik i stort udv.**

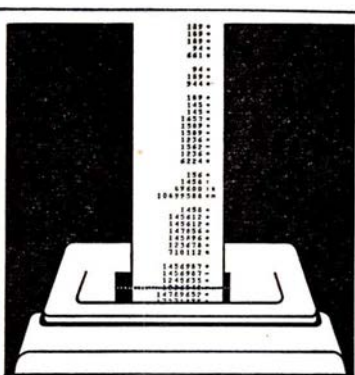
Skive

Tandlæge

LENNART PEDERSEN

Bjørne Nielsens Hus - Adelgade 1
Skive - Telefon 2250

Holstebro

**Det går
hurtigere
i sparekassen**

Den moderne sparekasse klarer Deres økonomi

SPAREKASSEN HOLSTEBRO

HØJSKOLEHJEMMET

Skolegade 3 . Holstebro . Tlf. 42 29 00

Et 1. kl.s madsted

Ny direktion: Torben Kirk

Trænger De til at slappe lidt af
- besøg ...

ØSTERGADE 30 . HOLSTEBRO . TELF. 42 44 98

TANDLÆGE

B. Winterberg-Jensen

Nørregade 29 . Holstebro . Tlf. 42 58 58

Konsultation kl. 9-12 og 13-17

lørdag efter aftale

Viborg

GÅ TIL FAGMANDEN

JØRGEN HO
Optometrist og Kontaktlinse-Specialist

Tlf. (06) **62 07 24**

Synsprøver og
kontaktlinse-udmåling
foretages daglig

Sct. MATHIASGADE 44

Viborg

TANDLÆGERNE

K. TVEDERGAARD LARSEN og

J. VESTERGAARD PEDERSEN

Sparekassens bygning

Vestervangsvej 16 - Viborg

Telefon (06) 62 59 15

Velkommen hos ...

TEXACO service

ved L. Høeg

Rughavevej . Viborg . Tlf. 62 63 25

benzin . olie . vask . smøring . autoudstyr

Quick-service udføres

Ind til

ESSO SERVICE STATION

ved mekaniker Arne Thomassen

Kirkebakvej 41 - Viborg - Tlf. 62 53 20

Benzin - olie - vask - smøring - quick-

service - autoreparationer udføres

på alle vognmærker. - NB. Selvbetje-

ningstanke - Spar 3 øre pr. liter

Bremser eller kobling

- så kør til ...

1/3 F.-C. Bremse- og

Koblingservice

ved J. Flarup og Bent Christensen

Erik Glippingsvej 6 . Viborg

Telefon 62 59 66

Den moderne og modebevidste

kvinde går til ...

Salon COIFFURE

Leo Larsens eftf. Frede Christensen

Dumpen 1 . Viborg . Tlf. 62 00 54

1. kl.s individuel behandling udføres

En forretning med liv i ...

TROPEHUSET

ved Peter Nielsen

Trekronervej 2 - Viborg - Tlf. 62 59 72

Alt i fugle - fisk - frø - foder

samt tilbehør

Vejen til bedre service

B P SERVICESTATION

ved E. Danielsen

Vesterbrogade 14 B, Viborg. Tlf. 624309

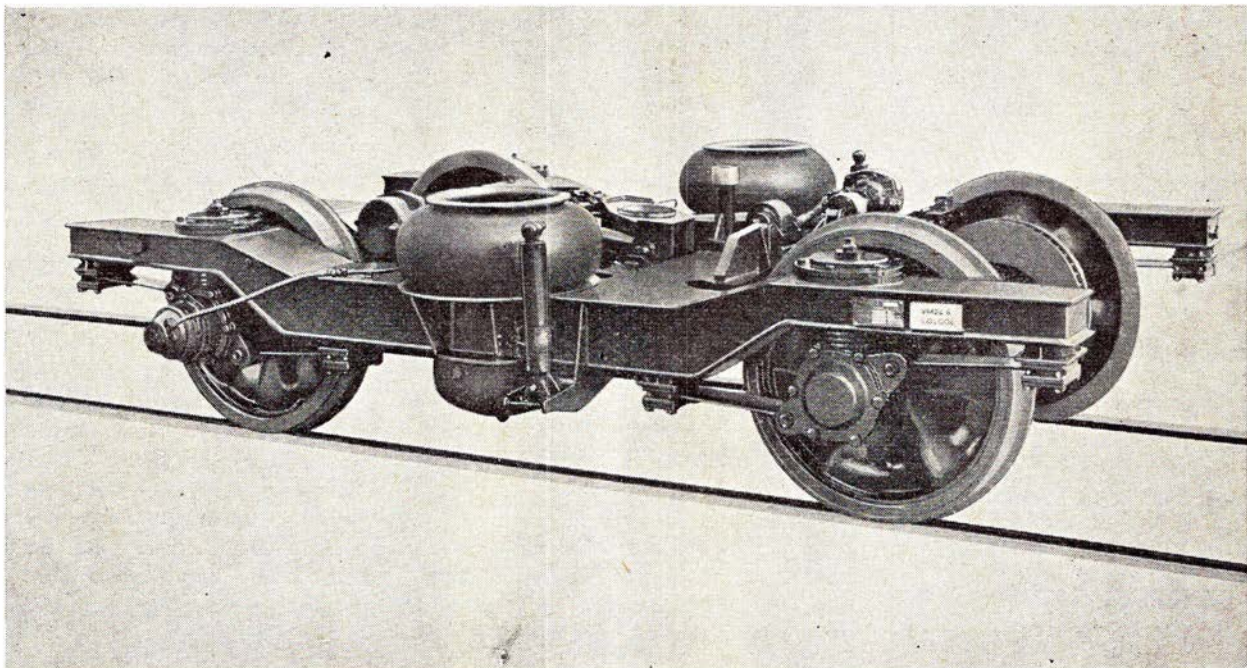
Benzin - olie - quick-vask - smøring

autoudstyr - Quick-service udføres

Støt vore annoncører

de støtter os

M·A·N

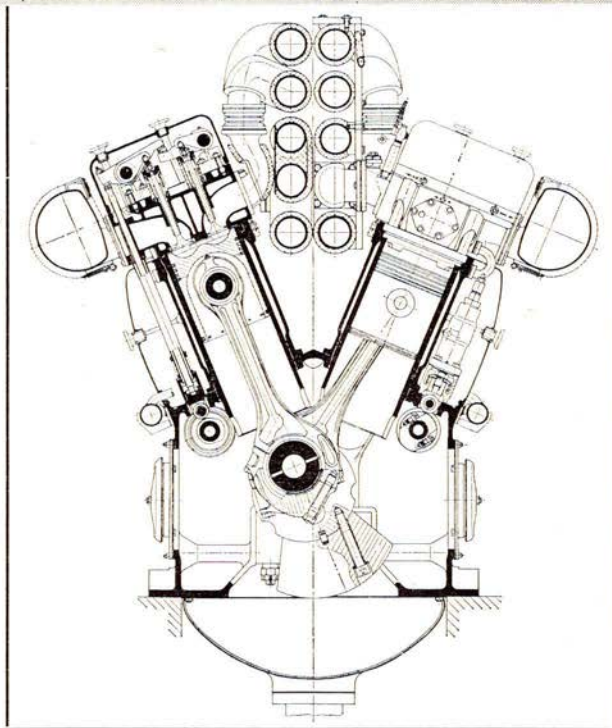

Luftaffjedring – Werk Nürnberg

Dieselmotorer

Motortog

Rullende materiel

Dieselmotor VV 22/30 – Werk Augsburg

MASCHINENFABRIK AUGSBURG-NÜRNBERG AG
REPRÆSENTANT I DANMARK

M. J. GRØNBECH & SØNNER A/S

KRISTIANIAGADE 8 . 2100 KØBENHAVN Ø . TELEFON (01) 76 TR 6342